

LADY IN

ČASOPIS DÁMSKÉHO
INVESTIČNÍHO KLUBU
ČESKÉ SPOŘITELNY
LÉTO 2009

*První dáma
reklamy*

**Recese:
bod zlomu**

*Všechny
živly
Islandu*

Péče Zdraví Energie

komplexní lázeňská péče ➔ léčebné procedury ➔ wellness a trendy relaxační programy

HOTEL IMPERIAL
Spa & Health Club

IMPERIAL KARLOVY VARY
TVŮRCE MODERNÍHO LÁZEŇSTVÍ

SPA RESORT SANSSOUCI
— GARDENS OF HEALTH —

Text **Danica Kovářová**
Fotografie **archiv**

Slaměné klobouky
jsou letním
evergreenem.
Gucci

STYL

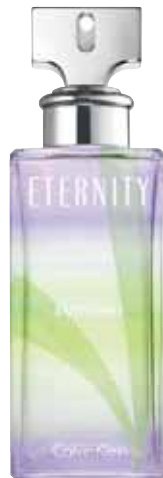

Ve slunečních brýlích
Santos-Dumont se
budete přes den i večer
cítit jako hollywoodská
hvězda. **Cartier**

Letní královna

Ani v letních měsících nezapomínejte na sílu doplňků. Dokonale vyniknou na vaší bronzové kůži a z plážového outfitu vytvoří model vhodný i na večerní zahradní party.

Jemná saténová stuha
a romantický proutěný
výplet vytvoří z této
originální kabelky
nepostradatelnou
něžnou společnici.
Salvatore Ferragamo

V letní vůni Eternity
Summer 2009 je prý
zachycena lehkost a věčná
krása. Jemný základ
z bílého cedrového
dřeva doplňuje květinové
srdce z mimózy, frézie
a magnolie a uzavírají květy
hrušky, liči a čínského
zázvoru. **Calvin Klein**

Elegantní budete i na
pláži v jednoduchých
plavkách s cut out
efekty. **Rodeo**

Sandálky na vyšším
plném klínku patří mezi
letní stálice. V kombinaci
s lýkovým úpletem
a jemnými pásky se hodí
pro denní i večerní nošení.
Salvatore Ferragamo

Praktická kabelka s monogramem
a barevným uchem má správnou
velikost do práce, na pláž i letní
večírek. **Aigner**

Milé čtenářky,

jaro plynule přešlo v léto a na jeho vlnách vám posíláme letošní druhé číslo Lady In, časopisu Dámského investičního klubu České spořitelny.

Děkujeme vám za zajímavé nápady, postřehy a komentáře, které jsou nám při tvorbě jeho obsahu skutečnou inspirací. Přivítáme, pokud nám také vy dáte vědět, zda i pro vás je Lady In přínosem. Pro svá sdělení můžete využít rubriku Napište nám na www.investicniklub.cz nebo e-mailovou adresu damsky@investicniklub.cz.

Také v tomto čísle jsme se snažili přiblížit vám aktuální i teoretické informace ze světa financí a investic, pozvat vás na atraktivní místa v Čechách i v zahraničí a představit vám další zajímavé úspěšné osobnosti – umělkyně i manažerky. Poprvé jsme také zavítali na akademickou (a vpravdě ekonomickou) půdu a v Brně jsme vyzpovídali profesora Oldřicha Rejnuše. Nenechte si ujít ani obrazové ohlédnutí za dalším odborně-společenským klubovým setkáním, které se počátkem června konalo v Praze. Související informace – program, přednesené prezentace, krátký videozáznam i fotogalerii – samozřejmě naleznete i na webových stránkách.

Náš klub, první svého druhu v Česku, vzbuzuje coby zcela nový fenomén pozornost v médiích, u odborníků a především mezi vámi ženami, které se o investování zajímáte stále aktivněji. Všimáme si i nárůstu počtu registrovaných členek klubu. Vždyť na konci června nás již bylo více než 1 650! A toto všechno je pro nás nejen velkým povzbuzením, ale samozřejmě i závazkem.

Za celou redakci Lady In
vám přejí báječné léto!

Romana Vlková

22

LADY IN, léto 2009

Vydavatel: Česká spořitelna, a.s., Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4, IČ: 45244782

Evidenční číslo: MK ČR E 18177

Šéfredaktorka: Romana Vlková

Editorka: Petra Doležalová

Redakce: Jana Cihlářová, Kateřina Dalecká, Žaneta Pavlů, Jaroslav Kropáček, Daniel Šturm

Spolupracovníci: František Mašek, Danica Kovářová, Václav Sochor,

David Navrátil, Vladan Krumpal

Grafická úprava: Radek Rytina

Foto obálka: Aleš Fremut

Obrazová úprava: Libor Špaček

Produkce a prodej inzerce: Petra Doležalová, Bluewind, dolezalova@bluewind.cz

Tisk: Expodata-Didot

Vychází: čtyřikrát ročně

www.investicniklub.cz

16

Obsah

3 STYL

Staňte se královnou letošního léta.

6 KLUB VIP

První dáma české reklamy Vanda Wolfová poodhaluje zákulisí svého úspěchu a tajemství francouzské elegance.

10 DÁMSKÝ DESIGN

Jak spojila rozum a cit ve své tvorbě grafická designérka Zuzana Lednická?

12 S KABELKOU DO SVĚTA FINANCÍ

Máte nákladné sny? Pak potřebujete Osobní finanční plán.

15 PĚT OTÁZEK PRO ČLENKU KLUBU

Architektka Gabriela Kaprálová vsází na tvořivost a empatii.

16 PRO NI

Fenomén limitovaných edic módních značek

18 MONEY, MONEY, MONEY

Světlo na konci tunelu současné finanční recese

22 SVĚT NA DLANI

Bizarní přírodu Islandu ovládly všechny živly.

27 GURMÁNKA

Lady In doporučuje tip na letní večeři.

28 INVESTIČNÍ ENCYKLOPEDIE

Investice do měny není pro každého.

30 KLUBOVÝ ZOOM

Fotoreportáž z jarního setkání Dámského investičního klubu

32 TOP RELAX

Hotel Imperial: Budeme vás hýčkat!

35 SEZONNÍ MENU

Zajímavosti nejen ze světa investic

36 KULTURNÍ TIPY

Lady In radí, kam za kulturou v létě.

38 ZEPTALI JSME SE

Profesor Oldřich Rejnuš o budoucnosti českých investorů

Na začátku svého zahraničního působení byla pověřena koordinací celosvětového projektu integrované marketingové komunikace pro IBM. Dnes Vanda působí na pozici regionální ředitelky a je jedinou ženou v evropském vedení firmy.

První dáma české reklamy

*„Pokud si chceš dělat věci po svém, budeš muset dřít mnohem víc než ostatní,“
vtloukali jí od malička do hlavy rodiče, ale stejně se nenechala zastrašit. Se stoickým
klidem odmítla zazpívat ruskou hymnu na začátku hodiny i za cenu trojky na vysvědčení.*

*Vždy si šla za svým. Odvážně, sebevědomě a s velkou dávkou úsilí na sobě stále
pracovala. Ve 22 letech přesvědčila východoevropské osobnosti, aby se nechaly zvěčnit
Polaroidem, a způsobila takovou máni, jako by šlo o nejlepší fotoaparát na světě. Dnes
jako regionální ředitelka Ogilvy One je Vanda Wolfová jedinou ženou v evropském
vedení společnosti, která zaměstnává přes deset tisíc zaměstnanců.*

Text **Václav Sochor a Petra Doležalová** Fotografie **Martin Tiso a archiv**

Její druhým domovem se stala Paříž, kde pracuje a žije již devět let. Po několika zahraničních zkušenostech včetně Ruska i Ameriky zakotvila právě v zemi, kde žijí ženy s naturelem, jaký má sama: hrdé, kreativní a osobité. Vlastnosti, které Vandě pomohly prorazit do světa ve sféře Public Relations a marketingu. Tedy v oblasti, která v tu dobu byla v Česku teprve v plenkách.

NAFOTÍME HAVLA

Když začátkem 90. let pracovala jako tisková mluvčí pro Filmový festival v Karlových Varech, přišla šance, která jí změnila život. Potkala člověka, jenž měl za úkol postavit firmu Ogilvy ve východní Evropě. „Nezaměstnali mě přímo, ale měla jsem vymyslet, jak v Česku rozšířit značku Polaroid a její instantní fotografie,“ vzpomíná Vanda na událost „z minulého století“. Tuto výzvu se rozhodla využít. Zjistila si, že Polaroid vedle všeobecně známých aparátů na klasické malé „rychlifotky“ vyrábí i fotoaparát, který dělá snímky velké 40 × 60 centimetrů. Vanda

přímo ve vídeňské centrále Polaroidu navrhla přivést tento přístroj do Československa a vyfotit zajímavé lidi. Nabídla, že by pozvala prezidenta Havla se ženou, manžele Zátokovy, Rudolfa Hrušínského a další osobnosti. „Dívali se na mě trochu jako na blázna, že to není možné udělat. Jenže nám se to podařilo! Některé fotky dělal Jan Saudek a byla to fenomenální akce, na kterou dodnes lidé vzpomínají.“ Fotoobrazy se poté vydražily a peníze putovaly na konto nadace Olgy Havlové. Úspěch projektu vyvolal pokračování v dalších zemích střední a východní Evropy – v Rakousku, Polsku a Maďarsku, a Vanda se tak okamžitě stala pro Ogilvy „hvězdou východní Evropy“.

HVĚZDA PADÁ VZHŮRU

Bylo jí pouhých 22 let, když se stala vůbec prvním českým zaměstnancem společnosti Ogilvy. Tou dobou ještě studovala vysokou školu. „Najednou jsem letěla do Ameriky na školení, jak vést agenturu, a absolvovala vzdělávací kurz, ke kterému bych se

tady v životě nedostala.“ Svůj rychlý úspěch vidí v tom, že pro Ogilvy představovala „potenciál z východní Evropy, který umí mluvit nějakým jazykem“, byla vždy loajální a tvrdě pracovala. „A taky jsem si nic nedělala z toho, když jsem od mnoha zlých jazyků v Čechách slychala, že jsem tam, kde jsem, protože jsem mladá blondýna.“

A její hvězda rostla. V roce 1996 se stala zástupkyní celé Ogilvy Group, která měla pod křídly média, reklamu a další aktivity. „Tehdy jsme se oddělili jako podskupina, Ogilvy Focus, která jako první začala dělat direct marketing.“ Vanda Wolfová se svým týmem poprvé v České republice uvedla věrnostní karty. Stála také u zrodu Pepsimánie, na kterou si možná ještě leckterá čtenářka vzpomene. Šlo o hru, v níž se dalo vyhrát díky víčkům z lahví. Dnes naprosto běžná akce, ale tehdy nevidaná věc. „Lidi mohli vůbec poprvé u nás vyhrát milion! Číslo v televizi před hlavními zprávami dokonce hlásil pan Zedníček. Zkrátka děly se věci, které se nám dneska zdají normální, ale tenkrát to bylo nové a poprvé.“

„Mám ráda skutečnou Paříž – neturistickou, s malými uličkami a kavárnami, rodinými obchůdky se stoletou tradicí. Paříž, která nikam nespěchá a nabíjí inspirací a klidem.“

Dalším milníkem v kariéře Vandy Wolfové se stal mobilní operátor Paegas. „Byla to obrovská zkušenost, protože šlo o druhého mobilního operátora na trhu, a to pro nás byla velká výzva.“ Tam se poprvé setkala s hloubkovou analýzou, výzkumem trhu a podobně. „Hledali jsme cestu, jak se postavit proti monopolnímu Eurotelu,“ vzpomíná. „Tehdy mě začala zajímat blízkost, kterou můžete navázat s klientem ve chvíli, kdy něco vzniká, rozjíždí se.“ Doposud se svým týmem víceméně pouze aplikovali šablony zahraničních kampaní: tohle uvedete v České republice a takhle to bude vypadat. A najednou tu byl Paegas, kdy museli sami vytvořit nejen reklamu, ale celý marketingový plán. A to bylo, jak sama říká, mnohem zajímavější.

ETIKA DIVOKÉHO VÝCHODU

V roce 1996 u Ogilvy vydělili skupinu zaměřenou na lobbying, PR, promotion a media relations a Vanda Wolfová stanula v jejím čele. V 90. letech se ovšem kampaně vytvářely v úplně jiném právním i mravním prostředí a zásadní etické kodexy se teprve začínaly formovat. V té době také vznikla asociace PR agentur a Vanda byla zvolena její viceprezidentkou. Dobře vnímala, že její firma má na tehdejší poměry „divokého východu“ možná neflexibilní finanční a clientské procesy a příliš striktní etická pravidla, která snad mohou brzdit růst společnosti. „Tenkrát už v Česku spousta zahraničních agentur tyhle etické kodexy nedodržovala a rostly daleko razantněji než my. Ale

když se na ten trh podívám dnes – myslím, že se ukázalo, že je lepší být tím poctivým hráčem.“ Vanda a její spolupracovníci dali jasně najevo, že jsou nejen proti uplácení novinářů, ale i proti placené prezentaci firem v médiích, aniž by bylo jasně zřejmé, že se jedná o reklamu. „Public Relations je o vybudování vztahu k veřejnosti. A takový vztah podle mě nemůže být postaven na tom, že někomu zaplatím, aby vyhlásil, že jsem dobrá firma, ale na tom, že někoho přesvědčím, že dobrá firma opravdu jsem. Nebo že nabízím dobrý výrobek či službu a ten to bude říkat dál.“

NEW YORK, NEBO PAŘÍŽ?

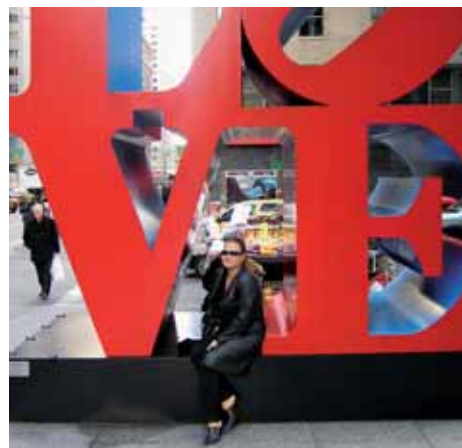
Obrovský skok ve Vandině profesní kariéře, který ji zavedl do jejího současného působiště v Paříži, představovala společnost IBM. „Celosvětová šéfová marketingu v té době rozjížděla velký projekt, který měl změnit dosavadní marketingovou strategii – rozbít úzce zaměřené aktivity, které podporovaly jednotlivé výrobky a služby, a nabízet celková IT řešení. Právě tam trh před těmi dvanácti lety směřoval. A potvrdilo se, že věděli, kam jdou: dneska málokdo kupuje počítače, aniž by zároveň kupoval software a servis.“ IBM se rozhodlo, že tenhle postup otestuje na rozvíjejících se trzích, ke kterým patřilo Česko, Rusko, Čína, Indie, Latinská Amerika, Argentina, Brazílie a další státy. Zrušili spolupráci s dosavadními 52 agenturami a vybrali si Ogilvy, aby projekt celosvětově vedlo – což znamenalo uskutečnit v těchto zemích i výzkumy. „V rámci sítě někdo navrhl, že já mám zkušenost, jak my říkáme, 360 stupňů, to

znamená, že nejste jen reklamní expert nebo PR expert nebo media expert, ale že chápete marketing ve všech jeho možnostech a umíte spojit ty správné specialisty – experty, aby v dané chvíli pomohli,“ vysvětluje Vanda.

Původně měla Vanda projekt řídit z newyorské centrály, jenomže právě v té době jí onemocněli rodiče, a tak bylo po stěhování. „Klient nakonec prohlásil, že je mu vlastně úplně jedno, odkud práci dělám, pokud budu schopná cestovat po Číně, Indii a dalších zemích a z Paříže dojet do New Yorku na jednání.“ A tak kolem sebe v Paříži začala budovat novou evropskou centrálu, která nakonec čítala 120 lidí pro IBM. „Legrační bylo, že jejich globální projekt na sebe nabalil i spoustu Američanů a Britů, kteří tedy museli také pracovat v Paříži,“ směje se první dáma české reklamy při vzpomínce na zmatené Angličany uprostřed francouzského živilu.

Vanda přijala nabídku, aby v Paříži dál pokračovala. Starala se o aktivity pro IBM v Evropě, v Africe, na Blízkém východě a zároveň jí zůstal na starosti původní globální projekt. „To bylo období, kdy jsem se potkala s mnoha kulturami. Byli vybráni tři lidé, kteří budou projekt řídit celosvětově, a já vedla Evropu.“

Pro obdobný postup se rozhodli i v British Airways, což je dnes stěžejní klient Vandy Wolfové. „Do Londýna jsem se ale stěhovat nemusela. Mým hlavním úkolem je pracovat se zeměmi a s regiony a pomoci jim projít první fází, kdy jsme přebírali práci asi z 36 agentur do jedné. A nastavit nové postupy a procesy,“ říká Vanda, která zavrhuje práci na

Při oslavě narozenin, kterou pořádám jednou za pět let v Praze, se sedou přátelé a kolegové z celého světa. Každoročně jezdím na MIPTV festival do Cannes, a i když se tam jedná o budoucnost televize, najdou se i nepohyblivé obrázky. New York miluji a ráda se tam pravidelně vracím. Přinesl mi spoustu zkušeností, vědomostí i lásky.

Vždy se svěřuji do rukou odborníků, takže jsem v minulosti využívala pomoci investičních poradců a byla jsem spokojena.

lokalizaci celosvětových kampaní tak, aby odpovídaly jednotlivým kulturám, ale neztrácela se přitom myšlenka a poselství značky.

ROZMARNÁ FRANCIE

Vanda Wolfová své kampaně podřizuje různým kulturním zvyklostem a mentalitám. Jak se ale s odlišnými kulturami poprala ona sama? Má ráda New York, město nabitě energií, chaosem a střetem multikultur. A jako protipól miluje Paříž, která se jí stala druhým domovem. Jako Češka na tak vysoké pozici neměla začátky v Paříži vůbec snadné. O Francouzích je známo, že jsou k cizincům nedůvěřiví, zvláště pokud pocházíte z výrazně odlišné země a nedodržíte jejich zažité zvyky. „Paradoxně jsem se ve Francii nesetkala s žensko-mužskou rivalitou. Vždy zde platilo, že za mne mluví moje práce a charakter. Ve chvíli, kdy se přesvědčili, že se na mě mohou spolehnout, že je nepodrazím, mě vzali mezi

sebe nejen pracovně, ale i v osobní rovině. Francouzi možná na první pohled působí arogantně, ale podle mé zkušenosti je to jen první zdání. Nebojí se říci svůj názor a stát si za ním. Jsou ochotní diskutovat, ale nesnaží se vás za každou cenu přesvědčit. Prostě když obě strany vystřílejí svoje argumenty, nepřichází hádka, ale konstatování, že každý má právo na svůj názor, a jede se dál. V profesionálním životě jsou Francouzi posedlí potřebou výjimečnosti a dokonalosti – u kampaně často vyžadují stále nové úhly pohledu a další návrhy. Snad proto jsou na špičce světové kreativity.“

V poslední době z Francie často odlétá „domů“. „Doma jsem tam, kde jsou mí nejbližší. Vždy to tak bylo, vždy jsem se vracela do domu rodičů v Brně, který, i když jsem tam už nebydlela, zůstal mým domovem, protože tam byli táta s mámou a sestra s rodinou. Dnes je hlavní sídlo mé nové rodiny v Bratislavě, takže i mým novým domovem.“

Co si myslí *Vanda Wolfová*...

... o Francouzských

Jsou své za každých okolností. Přestože často nejsou krásné oním klasickým způsobem, vyznačují se ním elegance a vnitřní krása, jež jim dodává neskutečný šmrnc. Je pro ně důležité svou osobitost a svůj názor vyjádřit i navenek, takže kolikrát vidím velmi odvážné barevné kombinace. Obvykle však nejsou ani kýčovitě, ani směšně, ale unikátní.

Většina Francouzek, které znám, mají velmi pragmatický přístup k penězům. Rozhodně přehnaně nešetří ani na sobě, ani na druhých. Francouzi obecně investují velkou část svých peněz do „společenského života“: chodí do dobrých restaurací, spoustu času tráví v kavárnách, často si zvou hosty na večírky i večere. Ale peníze zbytečně nemrhají – rádi zaplatí za kvalitu, ale nesnášejí rozhazování. Nejlépe je to vidět na ženách při nákupech. Raději si počkají a koupí nadčasovou, výjimečnou věc, která se časem může i zhodnotit. Často na nich vidím krásné šperky nebo hodinky, které se dědí z generace na generaci a jsou s tímto úmyslem i kupovány...

Co se týká větších investic, většinou spoléhají na odborníky. Ve Francii existuje škála dobrých investičních možností, které vám na tělo podle vaší životní situace připraví specialista.

... o Češích

Jsme zajímavé, chytré, v mnoha případech daleko

půvabnější než naše západní kolegyně, ale často se za to jakoby stydíme. Bojíme se projevit svůj názor a moc si nevěříme. Myslím, že za to může výchova minulého režimu, který nás vedl k potlačování identity. Naštěstí už nastupující generaci nechybí sebevědomí ani ten úžasně osvobozující pocit, že pokud člověk chce, je všechno možné!

... o tvůrčích záměrech, marketingu a Public Relations

Rodina mě považuje za kazitelku návštěv kin a většinou mám nakázáno až do konce filmu mlčet! Často se mi totiž stává, že už na začátku fabulují, s čím tvůrci přijdou, aby mi zahráli na city...

Ale stejně jako nikdo na světě nejsem zcela odolná vůči Public Relations a marketingu, důvěřuji názoru odborníků a svých blízkých. Jsem loajální k osvědčeným značkám, a pokud mě výrobek nebo služba zklame, snažím se najít spolehlivější. Jsem zkrátka typicky konzervativní spotřebitel.

... o investicích

Vždy se svěřuji do rukou odborníků, takže jsem v minulosti využívala pomoci investičních poradců a byla jsem spokojena. Život na několika místech Evropy mě donutil investovat do nemovitostí a myslím, že to byla správná rozhodnutí. Dávají mi nejen pocit zázemí, ale snad i dlouhodobě zhodnotí mé peníze.

Vanda Wolfová

NARODILA SE V BRNĚ. V DĚTSTVÍ HRÁLA V DIVADLE HUSA NA PROVÁZKU, MODEROVALA TELEVIZNÍ KLUB MLADÝCH, PSALA ROZHOVORY PRO BRNĚNSKÝ VEČERNÍK. VEDLE SVÉ PROFESE PUBLIKUJE ODBORNÉ MATERIÁLY V ČESKÝCH I ZAHRANIČNÍCH PERIODIKÁCH A ZÚČASTŇUJE SE ŘADY MEZINÁRODNÍCH KONFERENCÍ. V ROCE 2000 BYLA VYHLÁŠENA ŽENOU ROKU A VĚRA CHYTILOVÁ O NÍ NATOČILA DOKUMENT DO SÉRIE GEN. V PAŘÍŽI SE ZAPOJILA DO INICIATIVY POMÁHAJÍCÍ AFRICKÝM ŽENÁM VYBUDOVAT PRODUKCI A OBCHOD SE ZBOŽÍM, KTERÉ JIM ZAJISTÍ PRAVIDELNÝ PŘÍJEM. HOVOŘÍ ANGLICKY, FRANCOUZSKY A RUSKY A V MINULOSTI ŽILA A PRACOVALA V USA, BRITÁNII, RUSKU, INDII, ČÍNĚ A ITÁLII. RÁDA ČTE, POSLUCHÁ HUDBU A DÍVÁ SE NA FILMY A DIVADELNÍ HRY. NEJRADĚJI ALE TRÁVÍ ČAS S RODINOU A BLÍZKÝMI PŘÁTELI.

*mojemoje – návrhy produktů
pro samostatnou značku,
ve které v limitovaných sériích
vznikají originálně ztvárněné
snowboardy, lyže, tašky, trička,
čepice, talíře, ale i hračky
a doplňky pro děti.*

Grafická intuice

Rozum a cit. Řád a emoce. Tak by se dal v krátkosti vystihnout styl grafické designérky Zuzany Lednické. Ve světě i u nás je v oblasti produktového i grafického designu procento žen poměrně malé a Zuzana patří k těm nejlepším. Potvrdila to i cena Czech Grand Design 2007, kterou přebírala společně se svými kolegy ze studia Najbrt.

Text **Danica Kovářová** Fotografie archiv autorky

Její nejlepší samostatné návrhy jsou spojeny s designem. Obaly knih – Czech 100 Design Icons a Český design 01. Logo a vizuální styl společnosti Bulb, prodávající designová svítidla, nebo pražského hotelu Josef. Plakát 44. ročníku karlovarského filmového festivalu.

Do slavného grafického studia, které na začátku 90. let založil Aleš Najbrt společně s Pavlem Levem, nastoupila ještě jako studentka druhého ročníku Ateliéru grafického designu na Vysoké škole umělecko-průmyslové. V tu dobu zatím nikdo netušil, jak moc Zuzana Lednická v budoucnu posune dosavadní profil zavedeného studia. Její první společnou zakázkou s Alešem Najbrtem bylo poslední číslo velkoformátového časopisu Raut. Tehdy oba zjistili, že se skvěle doplňují – když jeden předloží nápad, druhý jej dokáže obratem výstižně graficky zpracovat a naopak. Zuzana vnesla do chlapeckého kolektivu žensky intuitivní způsob práce a na oplátku se díky zakázkám od velkých a náročných klientů hodně naučila.

Pro práce studia Najbrt je charakteristická hravost a jemná výstřednost, s vkladem Zuzany Lednické k nim přibyl ještě vizuální výraz typický svým „moderním odpichem“. „Zuzana má schopnost kombinovat široké škály barev, pracuje s velkou volností. Je úžasné vidět, jak ty věci nasává,“ říká její pracovní a nakonec i životní partner Aleš Najbrt, s nímž má roční dceru Amálku. „Jelikož grafický design je druh práce, která se dá dělat i z domu nebo s přestávkami, nebrání mi mateřství ve své práci pokračovat. Stačilo, abych si určila pevný rytmus,“ komentuje zásadní životní změnu Zuzana Lednická. Její nejlepší samostatné návrhy jsou vždy nějakým způsobem spojeny s designem. Ať již jde o obaly knih o českém designu – Czech 100 Design Icons a Český design 01, vizuální styl výstavního projektu Czechmania, prezentujícího český design v zahraničí, či logo a vizuální styl společnosti Bulb, která prodává interiérová designová svítidla. Kromě toho je autorkou loga a stylu pražského hotelu Josef od architektky Evy Jiřičné a prvního českého horského „design hotelu“ Omnia. U obou použila své oblíbené jasné až neonové barvy, konkrétně v odstínu oranžové a růžové v kombinaci se stříbrnou, a k tomu jednoduchou typografií, která odlehčuje výsledný dojem.

Vrcholným projektem Zuzany Lednické jsou návrhy produktů pro samostatnou značku mojemoje, jež pod křídly studia Najbrt vznikla před třemi lety. V limitovaných sériích nabízí originálně ztvárněné snowboardy, lyže, tašky, trička, čepice, ale i talíře a hračky, oblečení a doplňky pro děti. Jeden z posledních návrhů Zuzany Lednické byl navíc k vidění při letošním jarním předávání cen Czech Grand Design 2008. Jako Grand Designér předcházejícího roku totiž měla za úkol navrhnout cenu pro následující ročník. Vymyslela kouli z křišťálu, v níž se jako v kouzelném těžitku míhají písmenka. Při troše štěstí se z ní prý dali vyvést noví vítězové.

HOTEL **Josef**

Individuální řešení vyžaduje kvalitního investičního poradce.

Máte už svůj osobní finanční plán?

Bohatství, hojnost, majetek, blahobyt – to jsou slova, která se objevují při správě majetku klientů (tzv. Wealth management) u většiny bankovních domů na celém světě, a tedy i v České republice. Právě v této oblasti pak hrají důležitou roli bankovní poradci a investiční specialisté.

Asi nejloubežně se do podvědomí laiků stihl zapsat termín „privátní bankovnictví“. Nazývají se tak služby, které pokrývají komplexní řešení finančních potřeb včetně investičního a daňového poradenství. Privátní bankovnictví se tedy neomezuje pouze na správu bankovních aktiv, ale většinou zahrnuje i péči o veškerý majetek osobní, případně celé rodiny. Patří sem také správa podílů ve firmách, archivů vína, nemovitého majetku, pozemků – například vinic, ale i movitých statků, jako jsou sbírky umění.

Při pátrání v historii nalezneme první zmínky o tradici privátního bankovnictví v západní Evropě již v 18. století. V českých zemích jde spíše o mladou „bankovní disciplínu“. První pokusy o poskytování těchto služeb se objevují až počátkem devadesátých let, dynamicky se začaly rozvíjet až po roce 2000.

V čisté podobě je „Wealth management“, tedy privátní bankovnictví dostupné jen nejmovitějším klientele. Abyste v zahraničí mohli těchto služeb využívat, je zapotřebí „prokázat“ majetek v hodnotě nejméně jednoho milionu dolarů. Celosvětově je takových klientů zhruba deset milionů a objem jejich

prostředků přesahuje jednačtyřicet bilionů dolarů. V posledních letech je však patrný posun této objemové hranice směrem dolů. Jde o kompromis mezi objemem spravovaných prostředků a rozsahem poskytovaných služeb. V České republice tak svádí „boj“ o movitější klienty všechny velké retailové banky. Patří mezi ně i Erste Private Banking České spořitelny.

Zde je pak trend snižování hranice objemu spravovaných prostředků reprezentován jiným typem služby – a tou je osobní finanční plán.

OSOBNÍ FINANČNÍ PLÁN

Problematikou zvýšení dostupnosti kvalitních služeb finančního poradenství se Česká spořitelna začala zabývat již v druhé polovině roku 2007. Inspirována myšlenkou „Wealth managementu“ pojmenovala tento projekt Wealth Creation – v roce 2008 se rozběhl naplno.

„Naším cílem je poskytovat finanční služby ve vysoké kvalitě i movitým klientům na pobočkách, starat se o jejich portfolio a doporučovat jim vhodná

Osobní finanční plán je jako investiční řešení vhodné pro klienty s majetkem v objemu jeden milion korun a více. V případě, že vlastníte aktiva nad pět milionů, převezme vás do své péče již útvar privátního bankovníctví České spořitelny.

řešení," říká Petr Valenta, který od počátku projektu stojí v jeho čele, a dodává: „S postupem času se právě toto ukázalo jako velmi efektivní.“

A co si pod tím vším má vlastně klient banky představit?

„Osobní finanční plán je podřízen základní myšlence: peníze se musejí efektivně zhodnocovat v jakýchkoli tržních podmínkách. Dobré finanční plánování vždy vychází z konkrétních životních potřeb klienta a respektuje cíle, které si sám stanoví,“ objasňuje Petr Valenta a doplňuje: „Osobní finanční plán je jako investiční řešení vhodné pro klienty s majetkem v objemu jeden milion korun a více. V případě, že vlastníte aktiva nad pět milionů, převezme vás do své péče již náš útvar privátního bankovníctví.“

Budu-li mít milion, co to pro mne znamená konkrétně? „Osobní finanční plán je postaven na tzv. pilířích, které pokrývají jednotlivé oblasti vašeho života – tedy zabezpečení, potřeby a také budoucnost. Na základě konkrétních představ a očekávání doporučíme optimální složení portfolia produktů. To je navrženo tak, aby co neefektivněji využívalo daňové stimuly a státní podporu, aby odpovídalo vašemu vnímání rizik spojených s investováním, a také požadavkům likvidity. Správně tedy rozloží prostředky do hotovosti, produktů daňově výhodných a investičních,“ uzavírá Petr Valenta.

Kvalita osobního finančního plánu klade vysoké nároky na jeho sestavení. Za oblast kvality investičního poradenství zde zodpovídá Markéta Suchá: „Vzájemný vztah budujeme na důvěře – je nutné otevřeně mluvit o každém riziku spojeném

s investováním. Jde vlastně o jednoduchou rovnici: pokud my navrheme řešení, které klientovi nevyhovuje nebo neodpovídá jeho potřebám, nedostatečně ho upozorníme na všechna případná rizika či když jeho investice i vlivem tržního vývoje klesne více, než očekával, můžeme ho lehce ztratit.“

NABÍDKA NA MÍRU

Individuální řešení vyžadují vzdělané a schopné poradce. Jedná se o finanční poradenství, kdy je nutné zohlednit nejen klientovy znalosti, zkušenosti a stávající produktové portfolio, ale i jeho vnímání rizik souvisejících s investováním. Investiční poradce – specialista připravuje klientovi sice „nabídku šitou na míru“, ale musí při tom dodržovat přísná pravidla, jimiž je investiční poradenství regulováno. Poskytovatelé uvedené služby se řídí zákonem, navíc se i do českého práva v rámci harmonizace evropské legislativy promítla směrnice MIFID, upravující právě oblast investování.

„Investiční specialisté jsou velmi zkušení a kvalifikovaní poradci a nabídky, které klientovi připraví, musejí splňovat ty nejvyšší nároky na kvalitu. To proto, aby nedošlo k tzv. missellingu, kdy je klientovi nabídnuto řešení, které neodpovídá jeho potřebám. Oblast investic je u nás řešena tzv. modelovým portfoliem, které je sestavováno týmem odborníků na finanční trhy. Ošetřuje rizikový profil klienta, a tím vhodnost jednotlivých investičních produktů,“ dodává Markéta Suchá.

A co je tedy nasnadě? Své osobní finance bychom měli, pokud si chceme plnit svá přání, dlouhodobě i krátkodobě plánovat. Jedině tak nás žádná nečekaná událost nezaskočí.

Architektura je zkamenělá hudba

Stavebnictví je silně mužské prostředí. Žena v tomto oboru musí nejdříve přesvědčit ostatní o tom, že své práci rozumí. Na druhé straně obvykle dokáže investorovi lépe naslouchat. „Naší devízou je empatie,“ tvrdí architektka **Gabriela Kaprálová**, majitelka pražského ateliéru ASGK Design a autorka rekonstrukce Paláce Rytířská.

V čem Češi nejčastěji chybují při pořizování a stavbě domu? Co byste naopak pochválila?

Často se nám stává, že nás klient osloví až po koupi pozemku či nemovitosti. V procesu navrhování a stavebního řízení tak musíme řešit překážky, z nichž některé mohou schvalovací proces stavebního řízení pozdržet i na několik let. Proto je rozhodně lepší se předem o koupi nemovitosti poradit se zkušeným odborníkem – architektem nebo stavařem.

Mezi některými investory také panuje mylná představa, že když si najmou jednotlivá řemesla samostatně a nebudou „platit navíc“ technický dozor, uspoří. Opak je pravdou, ztratí, a obvykle ne málo: svůj čas, nervy i peníze. Taková stavba se pak nezřídkla neúměrně protáhne. Tento způsob myšlení je však již i v Česku bohudík na ústupu. Vyplatí se investovat do ověřené stavební firmy s kvalitní smlouvou a zajistit technický a autorský dozor investora, který ohlídká kvalitu práce i finance. Dobře sestavený a kvalitní tým – architekt, technický dozor a stavební firma – je základem úspěšné stavební investice.

Proto nás velmi těší, že mezi našimi českými investory jsou i tací, kteří plně důvěřují našim profesním schopnostem, dají si od nás poradit a vedou s námi partnerský dialog. Ten je pro úspěšný výsledek zásadní.

Do kterých technologií se při stavbě rodinného domu vyplatí v dnešní době investovat?

Určitě je důležité kvalitně postavit hrubou stavbu s nízkou energetickou náročností – kvalitním zateplením a větráním. Vyplatí se investovat do moderních technologií, které šetří provozní náklady, nezatěžují tolik životní prostředí, jsou snadno recyklovatelné a v neposlední řadě nám zpříjemňují život. Dnes existuje velký výběr možností, jak koncipovat v domě například topení integrované s chlazením. Koncept technologií tvoří pro investora architekt se svými specialisty už v architektonické studii.

Jak se díváte na současnou architekturu u nás v porovnání se světem? Kdybyste mohla

změnit některé normy či požadavky, které by to byly?

Současná česká architektura se malými krůčky přibližuje té světové. V Evropě je laťka nastavena hodně vysoko a také stavební kultura je značně napřed. Nedávno jsme byli na exkurzi v Rakousku po nízkooenergetických a pasivních stavbách. Zaujala mě preciznost přípravy a staveb a také skvěle fungující partnerský vztah investora a architekta.

Současný stavební zákon nepřinesl investorům ulehčení, jak tvrdila média. Papírování naopak přibýlo. V Čechách také platí specifická a velmi přísná pravidla týkající se péče o památky. Někdy bohužel na úkor užité hodnoty nemovitosti.

Kde čerpáte inspiraci pro své stavby?

Ze čtení článků z jiných oborů, při návštěvě galerie nebo i při běhání lesem. Umění, fyzika, hudba, psychologie i můj úžasný osmnáctiměsíční syn Martin jsou pro mě inspirací. Baví mě objevování nových světů a transformování poznatků do architektury.

Můj manžel na mě na první schůzce zkusil Goethovo „Architektura je zkamenělá hudba...“ – a vyšlo mu to, naprosto si mě tím získal. Doma při hudbě často relaxujeme. S manželem posloucháme většinou klasiku nebo jazz a náš syn tančí před reproduktorem. Je to pro mě radost a tvůrčí podnět současně.

Inspirací a výzvou může být i přístup investora. Tak tomu bylo i u rekonstrukce neorenesanční budovy Paláce České spořitelny v Rytířské ulici.

Prozradíte nám své profesní plány do budoucna? Máte nějakou „stavbu snů“, kterou byste chtěla zrealizovat?

Často mi v hlavě probleskne nějaká vize, kterou bych ráda uskutečnila. Vymyslet a postavit experimentální montovaný nízkonákladový pasivní dům. Navrhnout moderní školu, školku. Podílet se na rekonstrukci nebo novostavbě některé další významné pražské budovy či kvalitního projektu pro bydlení. A velkou výzvou snad pro každého architekta jsou rovněž sakrální stavby.

Rekonstrukce Paláce České spořitelny získala letos v červnu cenu Grand Prix architektů.

Chci vybudovat ateliér, který bude v první lize mezi těmi nejlepšími, bude vysoce profesionální, neotřele kreativní, ve své tvorbě nadčasový.

Velký módní řetězec
H&M uvádí limitované
série pravidelně.
Za tou aktuální stojí
progresivní americký
návrhář Matthew
Williamson.

Luxus *nové doby*

Která z nás někdy nezatoužila alespoň po jednom originálním kousku z některé limitované série? Módní značky uvádějí tyto speciální řady v poslední době stále častěji a obvykle s důrazem hodným královských fanfár. Kde se fenomén limitovaných edic vzal a proč by nás měl zajímat?

Text **Danica Kovářová** Fotografie **archiv**

Naší společnosti vládne globalizace, která stírá národní i historické rozdíly. Platí to samozřejmě i na poli módy, kde vedle sebe na jedné straně existuje tolik trendů a stylů jako nikdy v minulosti, na straně druhé jsou tak unifikované, že například dnes ráno na sebe jistě vzalo stejný outfit několik desítek žen v New Yorku, Paříži, Tokiu i v Praze. V takových podmínkách logicky sílí hlad po individuální odlišnosti, po originálních šatech i doplňcích, kterými bychom zvýraznily vlastní identitu a současně daly okolí jasně najevo, že jsme znale a máme vkus. Od poloviny 90. let začíná přibývat žen,

kteřé se nespokojují s klasickými módními řadami známých luxusních značek, na haute couture (modely šité předními módními domy na míru a z nejdražších látek) nedosáhnou a sní o modelech, které by neměl nikdo jiný, nebo jen velmi omezený počet „rivalek“. Odpovědí na jejich touhu se stávají edice šatů, bot i doplňků, kterých se vyrobí jen limitované množství a od normální produkce se něčím odlišují. Třeba tím, že je navrhl některý významný, pouze pro tuto omezenou sérii přizvaný návrhář či umělec. Nebo jsou vytvořeny z exkluzivních materiálů, mají zajímavé detaily, speciální dekor nebo jedinečné

Limitovaná řada vůně Diamant Rose vznikla pod dohledem návrháře Gianfranca Ferrého. Voní jako květinový koktejl a zdobí ji diamantový přívěšek.

Jako poctu legendárním reklamním ilustracím Bernarda Villemonta ze 70. let pojala švýcarská značka Bally novou výjimečnou kolekci „Villemont“.

řemeslné provedení, v ideálním případě vše najednou. S limitovanými řadami přišly jako první zavedené značky jako Louis Vuitton, Salvatore Ferragamo, Missoni, Gucci a další. Rychle je však následovala i méně prémiová garda výrobců, například Stefanel, Longchamp či Guess, až došlo i na největší módní řetězce a labely, mimo jiné Vera Moda, H&M, Adidas, Puma, Marks & Spencer a mnoho dalších. Souběžně pronikaly limitované edice do všech oblastí komerčního světa, takže dnes v úzkých sériích vznikají parfémy, kosmetika, auta, nábytek, hodinky, dokonce i kočárky nebo šampaňské. Při jejich zrodu hrají často rozhodující roli různá výročí, a tak se znovu v původních i upravených reedicích objevují legendární modely. Jen namátkou: Repetto znovu uvedlo balerínky, které nosila Brigitte Bardot, Nike oprávil běžecké modely ze 70. let Air Elite a Cortez, opět se začaly vyrábět sluneční brýle, v nichž Audrey Hepburn snídala u Tiffanyho, a značka Bally se pro nejnovější „limitku“ inspirovala kresbami ilustrátora Villemonta, který pro ni vytvářel plakáty v 60. a 70. letech. Tah, jak v nadbytku učinit luxus ještě zajímavějším, zatím vychází na jedničku. Některé výrobky z limitovaných edic mají navíc ještě jeden bonus. Pro svoji unikátnost, mnohdy zvýrazněnou číslováním, se z nich stávají sběratelsky vyhledávané objekty, bojuje se o ně v obchodech i na internetových aukcích. Stávají se tak investicemi, které neztratí na hodnotě.

Ručně vyrobený model slunečních brýlí Sepp vytvořila berlínská Mykita ve spolupráci s Bernhardem Willhelmem.

Z nadšené a kreativity režisérky Sofie Coppoly pro značku Louis Vuitton vznikla její vlastní minikolekce kabelek a bot The Marrakech.

Značka Repetto, proslulá výrobou balerínek, přišla letos s unikátní kolekcí od Karla Lagerfelda. Navrhl pro ni nízké a vysoké černé sandálky.

Často mají rozhodující roli různá výročí, a tak se znovu v původních i upravených reedicích objevují legendární modely.

Matthew Williamson se ani v letní speciální řadě pro H&M nezdal svého pestrého a barevného stylu plného vzorů květin a pavích per.

Recese: začátek konce, nebo konec začátku?

Splasknutí hypoteční bubliny bylo ve Spojených státech nastartováno již v polovině roku 2006, kdy se stavebnictví propadlo do záporných hodnot. Nicméně v září minulého roku finanční svět vjel velkou rychlostí do tunelu finanční krize, která postupně přerostla v ekonomickou recesi a hrozila přerůst v depresi. Zhruba od března tohoto roku se začaly v dálce v tunelu objevovat záblesky světla. A svět se rozdělil na dva tábory.

Text David Navrátil, Česká spořitelna
Fotografie Allphoto a Profimedia

První tábor jása, protože vidí ve světle konec tunelu, a tudíž konec recese. Netvrdí, že recese je za námi. Jsme stále v ní, ale vidí její dno. V posledních týdnech se k tomuto táboru postupně přidala větší část investorské obce. Americký akciový index S&P 500 dosáhl svého dna v březnu na hodnotě indexu 677 bodů a od té doby posílil téměř o 40 %. Akcie jsou zhruba o čtvrtinu níže než na konci loňského srpna, ale vymazaly velkou část panického výprodeje akcií, který jsme viděli od září do března. Tyto táborníky si můžeme pro jednoduchost nazvat „V“: po poklesu ekonomiky trhy narazí na dno a po něm nastává oživení – průběh ve tvaru písmene „V“.

Druhý tábor v apokalyptické hrůze naopak hřímá, že světlo je rychle se blížící vlak, a nejenže recese nedosáhla svého dna, ale naopak – dno je v nedohlednu. Zajímavé je, že hlavním představitelem tohoto tábora je Mezinárodní měnový fond neboli hlavní hasič finančních problémů rozvíjejících se ekonomik. Tábor si dává do znaku „W“, které vystihuje jejich názor na to, jak se bude globální ekonomika vyvíjet: jakékoli známky oživení jsou jen předskokanem dalšího pádu dolů.

Do kterého tábora patříme my? Tvrdíme, že jde o největší ekonomickou recesi po druhé světové válce. Tvrdíme, že eurozóna v letošním roce propadne více než USA. Ale stejně patříme do prvního tábora čili „V“. Proč?

OD AMERIKY K EVROPĚ

Recesi si totiž můžeme rozdělit na dvě části. První je korekce předchozího vývoje, v tomto případě bubliny na nemovitostním trhu. Možná pro někoho bude překvapivé zjištění, že v USA probíhá už od poloviny roku 2006, kdy se rezidenční výstavba propadla do záporných hodnot. Ve stejném období americká centrální banka zvyšovala úrokové sazby, což podporovalo tuto korekci prostřednictvím růstu úrokových sazeb na hypotéky. Ozdravnou fází přerušila finanční krize na podzim loňského roku. Ta ukázala druhou a nedílnou část recese: vliv očekávání. Svět začal malovat čerty na zeď a do ekonomických reportů a novinových článků se dostala slova jako deprese a kolaps. Jakmile uvěříte, že přijde deprese, změníte své schování, přestanete nakupovat, přestanete vyrábět. Tak skutečné recesi nebo depresi můžete vyvolat. Vyvolat jenom tím, že ji budete očekávat.

Podívejme se na to, jak se vyvíjelo a vyvíjí epicentrum současné krize, Spojené státy. Ve čtvrtém čtvrtletí loňského roku poklesla americká ekonomika o 6,3 % (mezičtvrtletně a anualizovaně), v prvním čtvrtletí letošního roku pak o dalších 5,7 %. Agregovaná čísla tak vypadají špatně. Ale jako

obvykle se ďábel skrývá v detailu. Pokud se podíváme na detail, zjistíme, že spotřeba neklesla, ale vzrostla o 1,5 %. Pochopitelně klesaly investice: firmy se v očekávání recese a nevyužitých stávajících kapacit snaží kumulovat finanční rezervy. Nicméně poklesly také zásoby a přispěly k poklesu HDP o více než dva procentní body. Jinými slovy – podniky a obchody se snažily vyprazdňovat sklady.

Co se tedy stalo? Průmyslová výroba ve Spojených státech v prvním čtvrtletí letošního roku spadla téměř o pětinu. Nicméně spotřeba amerických domácností rostla. Tedy: podniky přehnalý svá očekávání ohledně poklesu poptávky a silně omezily produkci. Poptávka však nepoklesla, ale naopak rostla. To mělo za následek vyprázdňení skladů obchodníků – pro příznivce statistik: zásoby poklesly o 15 %.

Můžete namítnout, že podniky se pouze připravily na budoucí propad spotřeby domácností. A můžete argumentovat rostoucí nezaměstnaností, která přece musí poptávku domácností omezit. Ano, omezí, spotřeba bude dále zpomalovat. Ale ani růst nezaměstnanosti k 11 % nebude znamenat propad spotřeby domácností o pětinu.

Za rychlost propadu zásob a tudíž celé ekonomiky mohou dvě věci. Způsob řízení zásob, tzv. „just in time“, kdy se nákupní manažeři snaží řídit objednávky tak, aby minimalizovali zásoby ve vztahu k očekávané produkci. A druhým důvodem je paradoxně globalizace a s tím spojené specializace. Vliv globalizace si můžeme popsat na příkladu DVD přehrávače. Obchodník v USA vidí zvýšenou poptávku po DVD přehrávači a pošle objednávku Toshiba v Japonsku. Toshiba pošle objednávku do Číny, aby se nastartovaly továrny. Čínské továrny potřebují pro výrobu počítačové čipy a objednávka putuje zpět do USA, kde sídlí výrobce čipů pro Toshiba. Z USA putuje objednávka na výrobu čipů zpět do Asie, kde jsou jejich továrny se žádostí o zvýšení produkce. Výrobci čipů z Asie pošlou objednávku na materiály pro výrobu čipů zpět do USA... a řetěz končí u výrobce hliníku. Jak dlouhý je tento řetěz? Zhruba tři měsíce. Celé čtvrtletí trvá, než je vyšší poptávka uspokojena vyšší výrobou.

V datech nyní nehledáme depresní scénář, ale naopak rychlé zlepšování nových zakázek: firmy vidí vyšší poptávku, než očekávaly, a hlásí zvýšený zájem o jejich produkci. Zároveň roste počet zakázek, které firmy v minulosti přijaly, ale nestihly splnit v dohodnutém termínu. To mimo jiné souvisí i s rychlým poklesem zaměstnanosti neboli rychlým přizpůsobením firem na očekávanou nižší produkci.

Očekáváme proto, že snaha o obnovení zásob a postupné zotavení produkce tažené růstem nových zakázek se projeví opět v růstu zaměstnanosti.

Odhadujeme, že ekonomiky eurozóny se odrazí ode dna na konci léta, začátkem podzimu. A Česko? Hodí se napsat, že po žních, protože spolu s oživením Německa se oživí i české vývozy.

Pozitivním jevem je, že tento vývoj není omezen pouze na Spojené státy, ale podobný sledujeme i v rozvíjejících se ekonomikách, především v Asii. Eurozóna však nadále produkuje špatné výsledky. Opět se objevuje slovíčko „decoupling“, podobně jako loni. Jde o ekonomické odtržení eurozóny od USA. Loni byla hlavním příběhem finančního světa recese v USA, ale eurozóna zůstane nedotčena („Vždyť jde o hypoteční krizi USA, proč by se měla dotknout Evropy?“). Nyní opět zaznívají podobné názory, ale o 180 stupňů otočené: oživení v USA, ale pokračující recese v Evropské měnové unii (EMU).

SVĚTLO NA KONCI TUNELU

A my stejně jako loni říkáme, že mezi USA a EMU je obvyklé zpoždění jedno až dvě čtvrtletí. Jestliže nyní vidíme dno v USA, potom do Evropy dorazí na konci léta, začátkem podzimu. Jinými slovy, Evropa vstoupila do tunelu současné recese později, a tak z ní i později vyjde. Proto pokles ekonomik eurozóny bude v letošním roce větší než ve Spojených státech. Podle našich odhadů se EMU odrazí ode dna díky zlepšení exportů, díky zásobám i vládám. Za prvé, exporty: Německé vývozy klesají přibližně o pětinu, nicméně zlepšení situace v USA, ale také v Asii, kam míří velká část vývozu ve formě investičních celků,lepší poklesy vývozu na „normálnější“ recesní úrovni již během pár měsíců. Za druhé, zásoby: Jde o naprosto stejný příběh jako v USA. Za třetí, vlády: Ačkoli se zdá, že vlády EU schválily pro podporu ekonomik menší balíčky než USA (830 mld. vs. 200

mld. USD), ve skutečnosti nebude tzv. fiskální impulz významně nižší. Důvodem jsou totiž vestavěné stabilizátory. Jde o „automatické“ mechanismy, které podporují ekonomiky během útlumu, a naopak brzdí v období konjunktury. Jde především o dávky v nezaměstnanosti, sociální výdaje, progresivitu zdanění, penzijní systém a systém zdravotní péče. A role vestavěných stabilizátorů je v EU silnější než v USA.

Hlavním pachatelem aktuálních potíží reálné ekonomiky je jednoznačně finanční sektor. Zároveň je to faktor, který by mohl zpomalit nebo prodloužit fázi oživení. Banky celosvětově v posledních dvou letech výrazně zpříšňovaly podmínky pro poskytování úvěrů. Zpřísnění úvěrových standardů však vedlo k poklesu poptávky po těchto úvěrech. Banky totiž zjistily, že se díky rychlému a dramatickému zpřísnění úvěrových standardů dostaly do situace, kdy významně poklesla poptávka po úvěrech, a že je při takových standardech nejsou schopny prodávat. Proto nastal obrat, který je patrný v posledních dvou čtvrtletích: mírné uvolnění podmínek pro poskytnutí úvěrů. Pesimista opět namítne: „Banky by rády půjčovaly, ale nemohou díky kapitálové přiměřenosti.“ Tato obava také klesá s tím, jak se bankám daří navýšovat kapitál. Banky, které si prošly „stress testem“, dokázaly během měsíce navýšit kapitál o 60 mld. USD z požadovaných 75 mld. (toto navýšení mělo být splněno v listopadu). Banky, do kterých vstoupil stát, a stal se tak jejich akcionářem, se snaží co nejdříve splatit své závazky vůči státu.

BOD ZLOMU

Z ekonomických dat tak dokážeme vyčíst, že dno ekonomického poklesu nastalo ve Spojených státech na přelomu prvního a druhého čtvrtletí letošního roku. Výprodej zásob a jejich následná obnova, růst nových zakázek, snížení přísnosti úvěrových podmínek a navýšení kapitálu bank jsou podle mého názoru základními znaky obratu v cyklu. Data tak potvrzují názor, že současná recese bude mít tvar „V“. Ekonomiky eurozóny se odrazí ode dna později – odhadujeme, že na konci léta, začátkem podzimu. A Česko? Hodí se napsat, že po žních, protože spolu s oživením Německa se ožíví i české vývozy. Nicméně spotřeba domácností bude zpomalovat až do první poloviny příštího roku. Patříme tak mezi „Véčkaře“, ale to v žádném případě neznamená, že malujeme světlé zítřky. Jen to znamená, že nemalujeme apokalypsu.

Tento ekonomický vývoj bude dlouhodobě negativní pro vládní dluhopisy, a to ze dvou důvodů. Za prvé, vládní dluhopisy sloužily jako bezpečný přístav pro investory. S tím, jak se ekonomiky začnou oživovat, se začnou peníze z dluhopisů opět přesouvat do ostatních tříd aktiv, jako jsou akcie, korporátní dluhopisy, měny a komodity. Za druhé, rostoucí zadlužení vlád, které se snaží pomoci ekonomikám, povede k nárůstu emisní aktivity, ke zvýšení nabídky dluhu. A samozřejmě vyšší objem dluhu znamená vyšší riziko pro investora, který bude požadovat vyšší reálný výnos.

Jestliže nyní vidíme dno v USA, potom do Evropy dorazí na konci léta, začátkem podzimu. Jinými slovy, Evropa vstoupila do tunelu současné recese později, a tak z ní i později vyjde.

Zhodnotit lze cokoliv.

Dobré finanční plánování umí zhodnotit
Vaše prostředky lépe.

ČESKÁ
SPORITELNA
Jsme Vám blíž.

Zhodnotit lze opravdu cokoliv a peníze obzvlášť. Jen je potřeba vědět jak. Proto Vám přinášíme Osobní finanční plán České spořitelny. Kontaktujte nás na uvedeném telefonním čísle a my Vám dohodneme schůzku s našim investičním specialistou. Společně pak zjistíte, že Vaše peníze mohou díky dobrému osobnímu finančnímu plánu překvapivě dobře vydělávat.

Asi metr před námi na nás z popraskané žlutozelené půdy vybafl oblak sirného kouře. Okolní krátery připomínají vařící se kotle a před možnou nehodou chrání jen lana. Opatrně našlapuji po horké půdě jako po minovém poli. Takhle nějak asi vypadá peklo...

Island – *ostrov,* *kde vládnou živly*

Text a fotografie **Petra Doležalová**

Vodopád Oxaráfoss v mystickém národním parku Thingvellir, pod kterým se potkávají dvě tektonické desky. Jedna patří k evropskému a druhá k americkému kontinentu. Každý rok se desky od sebe vzdálí o dva milimetry.

Své nejkrásnější představení předvádí ledovec v místě zvaném Jokulsárlón.

Fascinovaně pozorujeme přírodní divadlo, které se mění před očima. Laguna je vlastně fjordem, do něhož stéká jeden z ledových jazyků vytvářející „telící se ledovec“.

Na Islandu nikdy netušíte, co bude následovat za další zatáčkou. Rudožluté kopce, bouřící vodopády, pohádkové ledovcové útvary nebo nekonečná lávová pole, na kterých v šedesátých letech nacvičovali američtí kosmonauti přistání na měsíci? Příroda a její živly vytvořily z Islandu ten nejbizarnější, neustále se měnící kousek světa. O tom svědčí i fakt, že sem za posledních pět set let vyhrála matka Země celou třetinu lávy. Na pouhých 102 829 km² je doposud asi třicet aktivních sopek.

ZKROCENÍ OHNĚ

Sílu živlů dokázali Islandané šikovně využít. Díky geotermální energii mají nejen jedno z nejčistších ovzduší na světě, ale třeba i vytápěné chodníky. V hlavním městě Reykjavíku si tak na několika ulicích chytře ušetřili odklizení sněhu. Z více než třiceti geotermálních stanic vede potrubí s horkou vodou do většiny domovů a levným teplem zde vytápějí i skleníky.

Islandané milují koupání a je jim úplně jedno, zda prší nebo mrzne. Nekrytý plavecký bazén nebo alespoň bazének s vodou najdete snad v každé druhé vesnici. Koupeli pod širým nebem ve studeném létě jsme propadli i my, a obzvláště vyhřívání v horkých „hrncích“ s teplotou vody od 36 do 44 stupňů. Jsou totiž navíc ideálním místem, kde se dozvědět zajímavosti o životě místních obyvatel. Ti se tady

s oblibou setkávají a rozebírají všechno možné.

Zdálky vypadá jako továrna, když ale přijdete blíž, zjistíte, že jste se ocitli v pitoreskních lázních. Proplouváte příjemně horkou azurově modrou lagunou mezi lidmi s bílým blátem na tváři, které se z dřevěných kbelíků nanáší na celé tělo. U tohoto lázeňského rituálu se tu dobře baví návštěvníci z celého světa, a když je náhodou někdo až moc dotěrný, jednoduše mu zmizíte v mlze. Ta se totiž často přehéne nad hladinou a zahalí vás stejně neproniknutelně jako hustý bílý kouř malého gejzíru.

A čím je Modrá Laguna v Grindavíku tak výjimečná? Můžete se v ní koupat i v třeskutých mrazech. Má totiž stabilních 37 °C a na místech, kde vyvěrají horké prameny, i vyšší. Je odtokem místní hydroelektrárny zásobené mořskou vodou, kterou cestou ohřívá horká láva. Krásnou akvamarínovou barvu způsobuje mořská řasa usazená v potrubí. V okamžiku, kdy se voda ochladí, řasy umírají a vzniká organická směs s 2,5 % soli. Chemický obsah křemenitého bahna v kombinaci s mrtvými řasami má léčivé účinky podobné Mrtvému moři a činí z laguny skvělé lázně.

VODA – HRAVÁ PROMĚNNÁ V KAŽDÉM SKUPENSTVÍ

Kolem 90 procent národní spotřeby energie se získává z vodních elektráren. Potenciál vodní energie

na Islandu je tak velký, že by několikrát uspokojil nároky celé země. Ve všech skupenstvích zde tento životodárný element předvádí své herecké umění.

Jestli jste nikdy nešplhali po zmrzlé vodě, můžete to zkusit na Islandu. Třeba na Vatnajökull, který je třetím největším ledovcem na světě (po Antarktidě a Grónsku) a měří 8 400 čtverečních kilometrů. Na některých místech je tlustý celý kilometr. Svě nejkrásnější představení předvádí voda v místě zvaném Jokulsárlón. Různě velké kusy ledu v modré, bílé a černé barvě plují po tyrkysové laguně a spolu se světlem, mraky a sluncem střídají svou atmosféru. Fascinovaně pozorujeme přírodní divadlo, které se mění před očima. Laguna je vlastně fjordem, do něhož stéká jeden z ledových jazyků. A protože má mořská voda vyšší teplotu než ledovec, kusy ledu se od něj oddělují a odplovávají do moře. Pro tento jev existuje krásné glaciologické rčení „ledovec se telí“.

Nasedáme do žlutého obojživelného vozidla, které jezdí v pravidelných intervalech po laguně, a odrážíme od břehu. Strkáme se s ostatními v nafouklých záchranných vestách o nejlepší místa k fotografování. Dychtivě se snažíme zachytit co nejvíce z překrásných scén, když vtom jeden z Angličanů zakopne a málem přepadne do laguny. „Pozor!“ vykřikne půvabná průvodkyně. „Kdybyste spadl, máte maximálně pět minut a je po vás. Voda má pouhé 3 °C!“ Ouha, pořádně nás zamrazilo... Dojždí nás rychlý člun a kluk

Stačí pár hodin slunečních paprsků a hustý zelený mech, který pokrývá rozlehlá lávová pole, změní svůj vzhled jako chameleon.

Islandští stavitelé kostelů vynikají velkou fantazií.

Tráva slouží i jako výborná izolace.

SVĚT NA DLANI

na něm podává naší průvodkyni kus ledu. Je křišťálově čistý a Islandanka se s ním až posvátně mazlí. Možná z úcty k věku, je mu totiž asi 1 200 let a je pětkrát tvrdší než ten, co máme v mrazáku. Cestou z nakonec docela adrenalinové plavby se dozvídáme, že se laguna v rámci globálního oteplování zvětší za rok o 100 metrů a žijí v ní lososi, sledi, pstruzi i párek tuleňů.

Už bez vest a pěšky pokračujeme k černé pláži. Ohromné kusy ledu se ve vlnách za doprovodu dunivého praskotu odlamují a v překrásných útvech doplouvají na pevninu. Na černé pláži se třpytí na slunci a zdálky vypadají jako diamanty. Po staletích své existence tady odpočítávají své poslední minuty – jsou jako ožvládnuté sochy, které každý návštěvník spatří jen jednou.

Vodopády patří k dalším islandským skvostům a stále nás překvapují. Svým tvarem, silou i místem, kde by je nikdo nečekal. Třeba cestou na sever země se najednou zjeví uprostřed kamenité pouště obklopen zelenými mechy. Každý den se vydáváme k některému z nich a jejich síla nám dává najevo, že voda je tady mocnou vládkyní a rozhodně nepostrádá fantazií. K nejobdivovanějším vodopádům patří majestátní Godafoss (což v překladu znamená vodopád Bohů), šedesátimetrový vznešený Skógafoss a nejmocnější evropský Dettifoss. Paprsky slunce kouzlí nad hřmícím velikánem oblouk duhy těsně předtím, než se rozbořená kalná masa propadne do

44metrového kaňonu. Každou vteřinu jím proteče asi půl milionu litrů vody. Směsice vody a bláta stříká do širokého okolí a ani my nezůstaneme ušetřeni.

Dalším důkazem islandských živlů jsou gejzíry. Jejich největší koncentrace leží nedaleko Reykjavíku, v lokalitě Haukadalur. Od zdejšího Velkého gejzíru pochází i mezinárodně převzatý název. Dnes už ale není aktivní a jeho osud je výstrahou pro všechny návštěvníky. Lidé do něj tak dlouho házeli kamení v domněnce, že jeho činnost povzbudí, až ho umlčeli. Kdysi chrлил vodu až do neuvěřitelných 50 metrů. Dnes drží prvenství jeho soused Stokkur s výškou 22 metrů. Prská vodu každých 8 minut a většinou vytryskne hned dvakrát za sebou. Už po chvíli sledování dokážeme odhadnout jeho chování. Nejdříve se voda lehce zpění, jako by se vařila, pak se zvedne do velkého zvonu a vychrstne. Když se postavíte na špatnou stranu, zůstanete po krátké show úplně mokří.

ZEMĚ ROZDĚLUJE SVĚTADÍLY

Když se tu prý scházeli parlament. Nenajdete zde žádné zbytky staveb, jen doposud nerozkódované tajemství. Několik kilometrů dlouhá tektonická trhlina v Tingvelliru, v překladu Sněmovní pláni, odděluje evropský a americký geologický masiv. Okolní kameny připomínají tváře a vypadají, jako by byly popsány nějakým zvláštním písmem. Marně se je snažíme

rozklíčovat. Fantastický vodopád Oxarfoss vytváří ve slunci na skalách iluzi skla. I tráva je tu nějak zelenější a bujná vegetace prozrazuje silnou energii místa.

I když jedete už „známou cestou“, je dobré mít s sebou mapu a nespolehat na to, že to tu dobře znáte. Mohli byste se totiž docela snadno divit, kde jste se najednou ocitli. Stačí pár hodin slunečních paprsků a hustý zelený mech, který pokrývá rozlehlá lávová pole, změní svůj vzhled jako chameleon. Světlo zraje zelené, vyhrátý, pak připomíná peřinu.

VZDUCH – ZATOČÍ, ODNESE, ROZTANČÍ A NIC NENECHÁ V KLIDU

Island má jedno z nejčistších ovzduší na světě – a taky vítr, který nenechá nic ladem. Rozvlíni vysokou zelenou travu i hustou hřívou islandských koní, kteří se na ní pasou. Potkáváme je na každém kroku. Jsou ale jiní než kdekoli na světě – houževnatí, zdatní a odolní vůči rozmarům i krutosti počasí. Archeologické vykopávky hrobů z vikinské doby prokázaly, že islandský kůň patří ke starodávné rase, která – na rozdíl od ostatních částí Evropy – na izolovaném ostrově přežila. Přestože měří v kohoutku 125 až 135 centimetrů, a měli by tedy spadat do kategorie poníků, Islandan je označují jako koně a všestranně je využívají: jsou stavěni k práci i k dlouhým jízdám s dospělým člověkem na hřbetu.

Island má jedno z nejčistších ovzduší na světě – a taky vítr, který nenechá nic ladem. Rozvlíni vysokou zelenou travu i hustou hřívou islandských koní, kteří se na ní pasou.

Uprostřed Modré laguny je vřídlo, ze kterého se kouří a vytéká horká voda, v areálu je sauna, pára, masáže a nádoby s bílým blátem, které ozdravuje pleť.

Dettifoss – paprsky slunce kouzlí nad hřmícím velikánem oblouk duhy těsně předtím, než se rozbouřená kalná masa propadne do 44metrového kaňonu.

V závislosti na podmínkách ovládají tito koně pět druhů chůze. Nejzvláštnějším krokem je tölk, který jim usnadňuje přechody po lávových polích. Jedná se o pohyb mezi krokem a klusem, kdy kůň nepokládá nohy úhlopříčně, ale současně pravou přední a pravou zadní a pak levou přední a levou zadní. Islandané své koně milují a jsou na ně patřičně hrdí. V minulosti je využívali hlavně pro práci a cestování, ale i dnes je jízda na koni značně oblíbená a různé dlouhé výlety jsou samozřejmě populární i mezi turisty. Islandští

koně jsou poměrně přátelští a zvědaví. Když se k nim přiblížíte, hned si vás přijdou očichat. A občas i ochutnat. Jejich srst je nesmírně jemná a rádi si o ni navzájem pečují.

Řádění živlů je pro Islandany každodenní chleba, drsné přírodní podmínky se s nimi nikdy nemazlily. Snad i proto zvládli s mnohem větší lehkostí než ostatní Evropané své poslední zemětřesení, kdy se zhroutila islandská ekonomika a z bohatého ostrova se stal během chvilky dlužník. I přes

ekonomické problémy jedinečná islandská příroda krizi nepodlehla a dovolená vás na ostrově plném nevšedních krás může letos vyjít podstatně levněji. Tedy pokud budete platit místní služby v islandské koruně. Island se tak stal první obětí současné globální krize a zároveň nejnázornějším příkladem jejich dopadů i příčin. Jedno je však jisté: Islandané jsou národ optimistický. Svůj ekonomický pád přechkají statečně, s výhledem na lepší zítřky – jsou totiž zvyklí takto žít po staletí.

ISLAND SE ZA POSLEDNÍCH DESET LET STAL VELMI BOHATOU ZEMÍ S VYSOKOU ŽIVOTNÍ ÚROVNÍ. LONI SE ALE KARTA OBRÁTILA: UDEŘILA KRIZE A NEJVÍCE NA NI DOPLÁCEJÍ PRÁVĚ OBYČEJNÍ LIDÉ. NA JEJÍM POČÁTKU STÁLA AGRESIVNÍ ZAHRANIČNÍ EXPANZE TŘÍ NEJVĚTŠÍCH ISLANDSKÝCH BANK. VEDLE VKLADŮ, KTERÉ JIM DÍKY VYSOKÝM ÚROKŮM SVĚŘILI NEJEN ISLANDANÉ, ALE I MNOHO LIDÍ V BRITÁNII, NIZOZEMSKU ČI NĚMECKU, SI MÍSTNÍ BANKY SAMY VZALY MNOHAMILIARDOVÉ PŮJČKY U CIZÍCH BANK, ABY JE MOHLY DÁL INVESTOVAT DO ODVÁŽNÝCH PROJEKTŮ DOMA I V ZAHRANIČÍ. NABOBTNALÝ BANKOVNÍ SEKTOR PRASKL, JAKMILE SE SITUACE VE SVĚTĚ OTOČILA, FINANČNÍ INSTITUCE V USA I V EVROPĚ CHTĚLY SVÉ PŮJČKY ZPĚT. PRUDKÉMU POKLESU ISLANDSKÉ KORUNY NEPROSPĚLO ANI VELKÉ ZADLUŽOVÁNÍ ISLANDSKÝCH DOMÁCNOSTÍ A STÁLE ROSTOUCÍ NEZAMĚSTNANOST. VÝSLEDEK? BĚHEM KRIZE VÝRAZNĚ VZROSTLY ÚROKY Z MEZIBANKOVNÍCH ÚVĚRŮ A TŘI NEJVĚTŠÍ ISLANDSKÉ BANKY ZKOLABOVALY. ČÁST JEJICH ZÁVAZKŮ PŘEVZAL ZA CENU ZADLUŽENÍ STÁT. HROZBU NÁRODNÍHO BANKROTU VLÁDA ODVRÁTILA JEN DÍKY ÚVĚRU OD MEZINÁRODNÍHO MĚNOVÉHO FONDU A JAPONSKA. VRCHOLEM HOSPODÁŘSKÉ KRIZE PAK BYLA DEMISE ISLANDSKÉ VLÁDY.

Islandské *kuriozity*

○ **Papuchalkové** jsou drobní roztomilí ptáčci, kteří nemotorně létají a jsou jednou z charakteristik Islandu. Bohužel nejen na skalách, ve vzduchu či na moři, ale i v obchodech ve vycpaném stavu a především na talířích coby místní specialita. Žít se jejich odchyt je na Islandu legální. Na pevnině tráví tento ptáček čas pouze v období hnízdění, kdy vytváří velké kolonie. Jinak jej můžete většinu času spatřit na moři. Je skvělý potápěč a plavec, může se potopit až do hloubky šedesáti metrů.

○ **Černou smrtí** nazývají Islandané místní pálenku, kterou zapíjejí pochoutkou ze žraloka. Žraločí maso chutná jako olomoucký syreček smíchaný se špekem a kořalka podobná kmínce je ostrá jako břit. Zajímavostí je ale samotná příprava žraločího masa. Čerstvě ulovený žralok obsahuje čpavek, který zpracovává a uvolňuje z těla určitý druh bakterií. Islandané tedy nejprve maso nakrájejí na kusy a nechají je ležet v dřevěných bednách několik týdnů, kdy v mase proběhnou chemické změny a fermentace. Pak se maso zavěsí na

dřevěné konstrukce a tam se nechá viset 4 až 5 měsíců. Černou smrtí se prý zapíjí hlavně k zažehnání strachu.

○ **Falologické muzeum** v Húsavíku je jediné svého druhu na světě. Jeho majitel shromáždil pozoruhodnou sbírku stovek exponátů penisů, z nichž nejmenší patří křečkovci a leží ve vitríně spolu s lupou. Hrdý majitel vypreparoval svůj první exponát z býka v šestnácti letech a pak shromažďoval a ukládal podivné úlovky, které patřily delfinům, velrybám, koňům, býkům do lihu nebo je sušil.

Text **Václav Sochor** Foto archiv

Jde to obtížně. Aspoň na chvílku odvrátit oči od nádherného výhledu na starou Prahu a nahlédnout do jídelního lístku. Sedíte-li uvnitř světlem zalitého „skleníku“ noblesního Piana Nobile, restaurace, která je výkladní skříní gastronomického areálu na východním konci Pražského hradu, je pohled na Malou Stranu, Vltavu a celé historické centrum města prostě neuvěřitelný.

Svatováclavská vinice & Villa Richter Restaurant

Restaurant Piano Nobile založený na francouzské kuchyni je chloubou areálu Svatováclavské vinice a Villy Richter.

Pečlivou pozornost si přesto zaslouží i menu sestavené šéfkuchařem Petrem Hajným. Pokud jste si řekly, že něco jako „bůček“ si na talíř nikdy nedáte, buďte odvážné a zkuste své předsevzetí přehodnotit: pomalu pečený saalowský vepřový bůček s datlovým pyré, fenyklem a omáčkou Madeira má s klasickým bůčkem společný jen ten název; a až ho ochutnáte, převrátí vaše gastronomické priority o 180 stupňů. A pro ty, které vždycky chtěly vědět, jaké to je, když pečení holubi létají přímo do úst, Petr Hajný nabízí holuba z Anjou se závinem ze stehýnek a foie gras, doplněný salátkem z petržele, slaniny a oliv. Praxe

roste nová kuchařská legenda.

Restaurant Piano Nobile v prvním patře citlivě zrekonstruované neoklasicistní Villy Richter je chloubou unikátního areálu, který zahrnuje celkem tři restaurace a vinici. Podle legendy jde o nejstarší vinohrad v Čechách, vysázený už knížetem Václavem.

Místo noblesního Piana Nobile můžete zvolit také elegantní Piano Terra nebo romantickou Panorama Pergola, umístěnou pod širým nebem přímo ve svahu uprostřed vinice. Praha podobné místo potřebovala. Je načase přidat tuhle zkušenost i do vašeho repertoáru.

Aby měla investice
do měn smysl,
měla by řádově
dosahovat stovek
tisíc, ale spíše
milionů korun.

Obchody s měnami nejdou pro každého

Sázet na další oslabování dolaru kvůli problémům ekonomiky USA je lákavé. Zda skutečně vyděláte, je ale ve hvězdách. Obchody s měnami totiž ovlivňuje řada okolností, které z nich dělají podobně rizikovou, ne-li dokonce riskantnější záležitost, než je tomu například u akcií.

Obchodování s měnami je na první pohled daleko jednodušší než transakce s akciemi, dluhopisy nebo komoditami. Vždyť přece stačí „pouze“ odhadnout, zda půjdou jejich kurzy nahoru nebo dolů a podle toho investovat! Bližší pohled ovšem ukazuje, že to tak jednoduché rozhodně není.

Kurzy měn totiž ovlivňuje velký počet nejrůznějších ekonomických, politických, psychologických, případně dalších faktorů, které je rovněž třeba brát v úvahu. Důležitou roli hraje například pohyb kapitálu, ale také inflace a od ní zpravidla odvozená výše úrokových sazeb – čím jsou

vyšší, tím je zpravidla měna atraktivnější –, ale i řada dalších faktorů. O některých z nich nemusí dokonce méně vzdělaný investor vůbec vědět.

Na trhu s měnami dominují velcí a zkušenější hráči, především banky, hedgeové a další fondy nebo velcí institucionální investoři. Své slovo zde mají rovněž proslavení privátní investoři, jako jsou George Soros, Jim Rogers nebo Warren Buffett. Na trhu s podobnými hráči to pak někdy může mít menší a nezkušený investor logicky velmi těžké. Rozhodně by měl mít na paměti, že 90 procent obchodů s měnami je údajně ztrátových.

Text **František Mašek, Finmag**
Foto **Profimedia**

Celkový denní objem transakcí s měnami dosahuje tří bilionů dolarů, což představuje deseti- až patnáctinásobek obchodů s akciemi. Měnové obchody probíhají pět dnů v týdnu po celých 24 hodin, a to v takzvaných měnových párech (např. CZK/USD). Odhaduje se, že přibližně 90 procent těchto transakcí má spekulativní charakter. Zbytek tedy slouží jako zajišťovací operace proti nečekanému pohybu kurzu nějaké měny.

MĚNOVÉ MAJORS

Tvrdí se sice, že význam dolaru jako rezervní měny ve světě postupně klesá, ale obchody, při nichž je na jednom konci měnového páru právě americký dolar, se nicméně podílejí na celkových měnových transakcích přibližně devadesát procenty.

Kromě dolaru jsou při obchodech s měnami středem pozornosti také euro, japonský jen, britská libra a švýcarský frank, nazývané souhrnně majors. Vůbec nejobchodovanější měnový pár přitom představuje euro/dolar. Vedle již vyjmenovaných hlavních měn se obchoduje s dalšími 25–30 měnami, které mají nejrůznější vazbu na světové měny.

S měnami se neobchoduje na burzách, ale prostřednictvím brokerů, například velkých bank včetně České spořitelny, na mimoburzovním, tedy tzv. OTC trhu (OTC – Over the counter). Investor může sázet buď na růst kurzu vybrané měny (klasická pozice long), nebo na její pokles (short). Řada obchodů se uskutečňuje prostřednictvím tzv. páky. Investor nejprve složí určitou zálohu, která činí zpravidla setinu hodnoty obchodu. Jeho zisk, ale také ztráta se pak ovšem násobí podle výše této páky, v daném případě stokrát.

Abyste měla investice do měn smysl, měla by řádově dosahovat stovek tisíc, ale spíše milionů korun. Při pákových obchodech pak stačí investovat desítky tisíc korun.

Česká koruna rozhodně nepatří mezi hlavní měny, přesto se dříve těšila nemalému zájmu. Její kurz dlouhodobě rostl, a to hlavně kvůli silnému přílivu zahraničního kapitálu a zajímavým objemům peněz, které ČR dostává z fondů EU. Od dob, kdy začala finanční krize, to již ovšem neplatí. Řada investorů začala totiž v souvislosti s touto krizí prodávat rizikovější aktiva, kam zatím stále patří i ta korunová. Nelze se proto divit, že kurz české měny vůči euru oslabil z někdejších 23 na zhruba 27 korun a v případě dolaru z patnácti asi na 20 korun a vykazuje značnou volatilitu, tj. řadu výkyvů. Je přitom třeba mít na paměti, že vzhledem k určité vazbě na euro kurz české měny zpravidla kopíruje jeho pohyby (růst, stagnaci či pokles) vůči dolaru.

K měnovým obchodům jsou potřebné dvě měny.

U jedné z nich bude investor v dlouhé (nákupní) pozici, u druhé naopak v krátké, což značí prodej. Jeho spekulace vychází z toho, že hodnota jedné měny vzhledem k relativnímu oslabení té druhé posílí. Obchody s měnami jsou tedy založeny na principu měnících se cen. Investor může otevírat tzv. long i short pozice, tedy nakupovat nebo prodávat svou hlavní měnu. Když chce svoji pozici uzavřít, udělá opačný obchod. Agresivní obchodníci mohou přitom zásluhou pákových obchodů za den získat nebo ztratit i desítky procent. Proto by měli mít dobře definovaný či propracovaný systém, který stanoví jejich maximální možné ztráty (tzv. stop lossy).

Kromě dolaru jsou při obchodech s měnami středem pozornosti také euro, japonský jen, britská libra a švýcarský frank, nazývané souhrnně majors.

POZOR NA MĚNOVÉ RIZIKO

Kurzy měn, což zřetelně dokumentuje i vývoj kurzu koruny, tedy kolísají, a mohou tak mít vliv na investice v cizích měnách. Většina českých drobných investorů se to na první pohled netýká – vždyť přece investují v korunách. Při přímých investicích třeba do domácích akcií či dluhopisů je to samozřejmě pravda. Pokud ovšem český drobný investor využívá při investování korunové podílové fondy, měl by počítat s měnovým rizikem, tedy s pohybem kurzu koruny vůči jiným měnám, hlavně k euru a dolaru.

Český kapitálový trh je totiž malý, což se projevuje v omezené nabídce finančních produktů v české měně. Řada fondů musí z tohoto důvodu investovat do akcií nebo třeba i dluhopisů v cizích měnách, a berou tak na sebe měnové riziko. Stejně jako individuální investoři, kteří nakupují zahraniční akcie, dluhopisy nebo třeba také komodity.

Mají přitom dvě možnosti. Buď se proti tomuto riziku zajistí, nebo nikoli. Měnové zajištění může snížit jejich výnos dosažený v cizí měně, investorovi ovšem na druhé straně dává jistotu, že různé měnové výkyvy nijak neohrozí jeho zisky v korunách. Může ovšem postupovat také jinak a proti měnovému riziku se nijak nezajistit – například v případech, kdy počítá s tím, že fond (hlavně akciový) vydělá na akciích v cizí měně víc, než o kolik by přišel kvůli jejímu případnému oslabení vůči koruně.

Dříve se akciové fondy proti měnovému riziku – na rozdíl od většiny ostatních korunových fondů prodáváných v Česku – vůbec nezajistovaly. Vzhledem ke značné rozkolísanosti eura, dolaru či jiných měn vůči koruně to již ovšem v řadě případů dávno neplatí.

Pokud se investor či fond, který si vybral, nezajistuje proti měnovému riziku, může někdy zažít podobnou situaci jako v době bubliny internetových akcií, kdy akciové trhy oslabovaly. Zároveň ovšem oslabovala i hodnota dolaru k české koruně. Kdo si tedy koupil akciový fond denominovaný v dolarech, prodával hned na dvou frontách.

Na druhé straně je samozřejmě možné, že akcie posilují, dolar či euro vůči koruně posilují též a zisky korunového investora se díky tomu naopak sčítají. Na finančních trzích je zkrátka možné vše. Pokud by ovšem chtěl někdo trvaleji kalkulovat kromě výnosů z akcií i s výnosy díky posilování nějaké měny, bylo by pro něj jednodušší, kdyby s touto měnou raději obchodoval přímo.

Většina fondů České spořitelny se proti měnovému riziku zajišťuje. Investor přesto neudělá chybu, když se bude při jejich nákupu zajímat nejen o investiční strategii, výsledky i možné budoucí výnosy fondu, ale také o jejich měnové zajištění.

Jarní setkání *Dámského investičního klubu*

Čtvrté odborně-společenské setkání se odehrálo 4. června v pražském Slovanském domě. Do bohatého programu se zapojil i mediální partner, časopis Harper's Bazaar. Taktovku večera svíral pevně ve svých rukou charismatický Tomáš Hanák.

Odbornou část programu zahájili Alena Zelinková z privátního bankovníctví České spořitelny a Jan D. Kabelka, zástupce Erste Group, kteří hostům srozumitelně vysvětlili, jak se bránit rizikům při investování.

Přítomné dámy, které se o informace z oblasti financí a investic zajímají, napjatě naslouchaly oběma prezentátorům.

Jitka Schmiedová, ředitelka úseku Lidské zdroje České spořitelny a současně členka Interního výboru klubu, svým úvodním slovem „o ženách a pro ženy“ mile, ale důrazně nastavila atmosféru celého večera.

O druhý odborný vstup se postaral portfolio manažer ISČS Ján Hájek. Jeho přednáška Investiční strategie akciových fondů zaujala především zkušenější investorky.

Čestným hostem večera byla vždy usměvavá Dita Stejskalová, řídící partnerka Ogilvy PR v ČR. Odbornice na vztahy s veřejností a moderátor Tomáš Hanák se naladili na stejnou notu.

O kulturní zážitek se svými pěveckými vstupy postarala zpěvačka Světlana Nálepková se skladbami z repertoáru Marlene Dietrich.

Dobrou náladu navodila také přehlídka salonu Tatiana návrhářky Taťány Kovářkové. Modely pro letošní sezonu byly nejen krásné, ale i praktické, a tak našly v řadách divaček mnoho příznivkyň.

Autorka přehlídky samozřejmě přišla přítomné dámy osobně pozdravit.

Z otevřených ochozů měly dámy patřičný nadhled nad děním v sále.

Partnerem akce byl Harper's Bazaar a jeho šéfredaktorka Barbara Nesvadbová vylosovala rovněž tři dámy, které získaly celoroční předplatné jmenovaného časopisu.

Po oficiální části programu byl ten pravý čas na překvapení. Manažerka klubu Romana Vlková odměnila tři členky klubu poukazem na výběr zážitku podle vlastní volby.

Estetický zážitek umocnila i výstava fotografií pořízených pro časopis Harper's Bazaar. Šlo na nich, jak jinak, o ženy.

A pak již na dámy čekalo jen pohoštění v podobě neformálního koktejlu. Další vydařený večer byl u konce...

Po originální proceduře
Kleopatra odchází
dáma s rudou růží.

Hýčkání *dvakrát jinak*

Text **Blanka Rokosová**
Fotografie **archiv**

*Kolikrát už jsem se v cizině
setkala s obdivným:
Vy se máte dobře, u vás
jsou přece Karlovy Vary!
A jaksi automaticky se
předpokládalo, že do
věhlasného centra lázeňství
jezdíme pořád. Než se dál
vymlouvat na nedostatek
času, radši jsem se rozhodla
to konečně taky vyzkoušet.*

Nadstandardní ubytování poskytuje hotel Imperial ve všech svých pokojích, špičkový komfort pak v Deluxe Suite Diplomat.

Club Imperial dýchá uvolněnou atmosférou, kterou umocní speciální míchané nápoje.

Koupel jako pro královnu Kleopatru! Prý opravdu omlazuje...

Restaurant Paris nabízí vybrané lahůdky a vysoce profesionální obsluhu.

TOP RELAX

S mírnou panikou jsem pak ale hleděla na noblesní lázeňské domy, které sedí nad říčkou Teplou jako nazdobené dorty v cukrárně. Nevíte, který vybrat. Tak jsem sáhla po tom nejpyšnějším, který se vypíná vysoko nad městem a honosí se svým jménem: Imperial.

Kamarádka mě před mým výběrem varovala: „Neblázní, tam na tebe nečekají, chtějí jenom cizince.“

Jsem Kozoroh. Datem narození i náturou. Potřebuji se na život dívat trochu z výšky, tak jsem se nedala odradit. Díky tomuhle rozhodnutí jsem poznala pozoruhodný svět společnosti Imperial Karlovy Vary, kterému vládnou muži myslící na ženy, na jejich potřebu mírného rozmazlování, velké úcty a nekonečného obdivu. A měla jsem problém, pro kterého ze dvou šarmantních společníků se rozhodnout.

Jiří Švaříček, ředitel hotelu Imperial, přináší noblesu klasicistních časů nablýskaných do novodobé krásy, interiéry, ve kterých snili své sny aristokrati i básníci. Robert Jahn, ředitel Spa Resortu Sanssouci, přichází s horkou novinkou lázeňského resortu,

jaký nemá v Evropě obdoby. Oba hovoří o úžasných procedurách, výborné kuchyni i přepychovém ubytování. Jsou jako bájně Sírény, pouze s jiným cílem: nechtějí vás zabít, ale pořádně oživit.

KOLIK TVÁŘÍ MÁ KOMFORT?

Hotel Imperial bude za chvíli slavit sté narozeniny – lord Richard Westburry ho s velkou pompou otevřel v roce 1912. A od té doby se tu aspoň na krátký čas zastavili ruský velkokníže Pavel, řada Rothschildů, polských šlechticů Potockých, hvězdy stříbrného plátna Douglas Fairbanks a jeho žena Mary Pickford, ale také čeští prezidenti od T. G. Masaryka po Václava Klause. První dáma Livia Klausová zřejmě musela být hodně spokojená se zdejší kuchyní, neboť mistři kuchaři z karlovarského Imperialu vařili jak při jediné návštěvě ruského prezidenta Putina v Praze, tak také při setkání nejvyšších představitelů Visegrádské čtyřky v Lánech.

To je samozřejmě výzva, je nutné ochutnávat a ochutnávat! Jenom váhám, jestli dát přednost Praze,

nebo Paříži. Podle ředitele Švaříčka je rozhodnutí jednoduché: snídat a poobědvat v restauraci Praha a dívat se na hbité ruce kuchařů díky trendu světového stravování zvaného „open kitchen“, tedy příprava jídla přímo před zraky hostů – at to je ranní palačinka nebo pořádný steak k obědu.

Ovšem příjemný večer si zaslouží jinou atmosférou, se sklenkou vybraného vína, s intimním osvětlením a měkce polstrovanými židlemi. Taková je restaurace Paříž s originály zobrazujícími město nad Seinou na stěnách, s diskretní obsluhou a samozřejmě s vybranými lahůdkami.

V občerstvovacím programu nesmí chybět ani kouzlo posezení v kavárně Vídeň, v originálním nábytku ve stylu Sheraton, Chippendale a Adam, ve kterém určitě přemítal i Richard Strauss, než přešel ke klavíru v hudebním salonku... Mně stačí v klidu pít zdejší specialitu, pravou tureckou kávu vařenou a podávanou v džezvě. S voňavou pochoutkou v ruce se zvednout, projít se rozlehlou terasou a kochat se pohledem na město v údolí.

„Mnohem větší zážitek ale čeká v našem

TOP RELAX

Hotel Imperial se vypíná nad Karlovými Vary od roku 1912.

V bazénu Spa Resortu Sanssouci se koupal i stálý host Jiří Sovák.

Blues Café láká výbornou kávou i jazzovými melodiemi.

Solná jeskyně ve Spa Resortu Sanssouci má i pískoviště pro děti.

balneocentru," slibuje Jiří Švaříček. Má samozřejmě pravdu. V rámci rozmazlovacího programu nestačí „obyčejná“ perličková lázeň! Nýbrž Thalassa, skořicový zábal a lávové kameny. Nevím, jestli existuje ještě něco lepšího...

Možná už jenom spánek ve stylovém pokoji, s originálním pohárkem Kala naplněným vřidelní vodou na nočním stolku. A zejména s ránem, do kterého nezařinčí budík!

Ted' je jasné, proč světová asociace World Travel Awards třikrát ocenila Imperial jako Nejlepší lázeňský hotel České republiky – v letech 2005, 2006 a 2008.

SANSSOUCI V BAREVNÉM RYTMU

Odvážná myšlenka velkolepého projektu lázeňského resortu, tedy čehosi ojedinělého, nového, co nešlo odnikud jen tak bezmyšlenkovitě okopírovat, se zrodila až v novém tisíciletí. Prakticky od první chvíle to byla hlavní starost i zodpovědnost současného ředitele Spa Resortu Sanssouci Roberta Jahna. Tvrdí

se širokým úsměvem: „Nyní jsme ideálním místem pro relaxaci akční, moderní ženy!“

Věta, která na většinu z nás zapůsobí přesně tak, jak byla míněna. Jako výzva. Takové bychom určitě být chtěli, ať je nám dvacet nebo padesát. Jsme ale takové? A hlavně: Jak se to pozná právě ve Spa Resortu Sanssouci?

„Proměna a rekonstrukce někdejších lázeňských hotelů Sanssouci a Švýcarský dvůr, která vyvrcholila 15. dubna letošního roku otevřením Spa Resortu Sanssouci, byla nutná, abychom stačili současnému světu. Abychom patřili na vrchol světového lázeňství. Ale Resort není a nebude marnou přehlídkou zbytečného luxusu. Chceme nabízet komplexní péči a služby na nejlepší světové úrovni.“ říká Robert Jahn. A zároveň otvírá dveře do nádherných místností, které voní růžemi, mlékem, čokoládou. Tohle že není luxus? Uvnitř se podává Kleopatřina koupel se syrovátkou, provádí se indická masáž hlavy nebo čokoládový zábal. Mimo jiné.

Přesvědčení Roberta Jahna ovšem nevyklučuje ze života luxus špičkových služeb, pouze nepatřičnou honosnost prostor. Zlaté vodovodní kohoutky sem opravdu nepatří. Originální procedury, stejně jako vybrané jídlo či komfortní ubytování ano. A k nim si můžeme přidat golf, tenis, zajít do fitness nebo plavat v bazénu. Nebo do taneční kavárny Blues Café? To opravdu zní dostatečně akčně a moderně.

„Open kitchen“ v restauraci Opera je pro hosty jako jeviště, na kterém vrcholí kulinářské drama. Tady se nepracuje s žádnými polotovary, kuchyně si všechno chystá sama. A jestli se rozhodnu pro ovocné knedlíky, budou zaručeně z čerstvých jahod.

V tu chvíli si vzpomenu na svou kamarádku a marně přemýšlím, kdy se v Imperialu či tady, ve Spa Resortu Sanssouci, na mě někdo podíval skrz prsty, že mluvím česky. Skoro bych řekla, že naopak! Možná opravdu zatím domácí klientela trochu chybí, tak si nás tu považují. A k úžasnému zážitku stačilo tak málo: trocha odvahy.

Karlovy Vary: oáza regenerace

Imperial

○ Skořicový zábal (40 minut)

Krém vyrobený z extraktu a oleje ze skořice se aplikuje přímo na podbřišek, stehna, hýždě nebo paže a překryje se fólií. Zahřívá je, stimuluje metabolismus tuků a odbourává je. Pije se léčivý čaj pro redukční dietu a detoxikaci organismu.

○ Thalassa (90 minut)

Používají se prostředky z mořských řas, bahna a minerálů. Provádí se

peeling, zábaly, masáže, péče o nohy a o obličej. Speciální programy účinkují na detoxikaci organismu, mírní celulitidu, regenerují pokožku. Terapie napomáhá i formování postavy.

Spa Resort Sanssouci

○ Čokoládový zábal (90 minut)

Provádí se cukrový peeling a zábal ve speciálně namíchané směsi čokolády s krémem, na závěr masáž čokoládovým mlékem. Na dekolt se

lijí pravá horká čokoláda. Relaxační procedura pomáhá proti stresu, pro pleť má silně vyživující a vyhlazující

efekt. Redukuje strie a preventivě působí proti celulitidě. Tabulku čokolády dostanete jako dárek.

○ Koupel Kleopatry (45 minut)

Koupel s přísadou syrovátky, mandlového a éterického oleje, okvětních lístků růží. Zbavuje organismus škodlivých látek, má silně vyživující a vyhlazující efekt. Během odpočinku na lehátku se pije zelený čaj. K relaxaci patří příjemná hudba a svíčky. A rudou růži si odnesete s sebou.

Sezonní menu

Text **Petra Doležalová** Fotografie archiv

Finanční trhy

Chcete-li proniknout do tajemství finančních trhů, určitě sáhněte po nové knize profesora Oldřicha Rejnuše. Vysvětluje druhy investičních instrumentů z hlediska jejich typických vlastností, charakteristik nejvýznamnějších finančních institucí a nezapomíná ani na obchodování jednotlivých investičních instrumentů. Nedílnou součástí obsáhlé knihy je i teorie úrokových sazeb a soudobá globalizace světového finančního systému.

Hanácké Athény **zvou**

Kroměříž, přezdívaná hanácké Athény, slaví 10. výročí zápisu zdejších památek do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Při této příležitosti připravilo město celou řadu akcí. Bohatý program zahrnuje například knížecí holdování, divadelní představení Cikáni jdou do nebe, koncert filharmonie Bohuslava Martinů či Den tance.

www.mesto-kromeriz.cz

Do Pardubic na dostihy

Dostihy v domovině Velké pardubické steeplechase zaručují od roku 1874 nejen elegantní sportovní podívanou, ale i společenský zážitek. Milovnice koní, pozor! Nedávno tu založili dámský klub Lata Brandis ladies club, a to na počest komtesy Laty Brandis, která se zatím jako jediná žena stala vítězkou Velké pardubické.

Vybrali jsme pro vás: Mezinárodní závody a Drezurní pohár 4.–5. července, Mezinárodní závody ve všestrannosti 31. července–2. srpna, 8.–9. srpna Národní závody ve všestrannosti a 4.–6. září mezinárodní výstavu Koně v akci.

www.pardubice-racecourse.cz

Foto: isifa

Připravena na život

Současný životní styl od nás očekává, že budeme ředitelkami zeměkoule. Řečeno reklamní terminologií, chce se po nás, abychom byly ne „dvě v jedné za cenu jedné“ ale „sto v jedné za cenu jedné“. Jenže kam se v tom shonu poděl prostor na soukromé radosti a péči o duši? Na tyto a mnohé další otázky týkající se spletnosti života moderní ženy odpovídají odborníci během tematických seminářů pořádaných v rámci projektu Připravena na život.

www.pripravenanazivot.cz

Oslava vína

I sklepy mají svůj festival, dokonce čtyřikrát ročně, a to pokaždé v jiné vinařské oblasti. Přijměte pozvání České spořitelny a vydejte se v létě do Podluží na jižní Moravě. Během Festivalu vína ochutnáte jedinečný mok přímo v místě jeho zrodu, setkáte se s nejpěhlasnějšími moravskými vinaři a poznáte vinařské řemeslo i umělecká díla inspirovaná vínem. Víkendová vstupenka zahrnuje degustaci 300 druhů vín, zvýhodněný vstup na koncerty a divadlo. Kromě vína se můžete těšit na stylové gurmánské menu. 20.–21. června, www.otvorenasklepy.cz

Kulturní tipy

Foto: isifa

Andrea Bocelli – božský hlas pod širým nebem

„Kdyby Bůh mohl zpívat, měl by hlas Bocelliho,“ prohlásila Céline Dion. Nenechte si ujít jeden z mála koncertů slavného tenoristy. Na varšavském stadionu Gwardia vystoupí 29. srpna v doprovodu sboru a symfonického orchestru.

www.andreabocelli.com

Útěk na Mauricius

Poznejte poklady Mauricia prostřednictvím velkoformátových fotografií pořízených ze země, hlubin oceánu i z nebe od autorů Petry Doležalové a Libora Špačka. Součástí bude i uvedení stejnojmenného dokumentu, na kterém se podílel přední český kameraman Jakub Šimůnek. Z další projekce se můžete těšit třeba na krátké sestřih nejceněnějších záběrů v podobě podmořské opery, které kraluje patnáctiletá tygrováná muréna. Útěk na Mauricius patří do rozsáhlého projektu Escape to Nature, ve kterém se oba autoři snaží zachytit pomocí fotoaparátu a videokamery nejkrásnější místa planety se zaměřením na podmořský svět.

www.escapetonature.eu

5.–30. srpna, ambit Františkánského kláštera na Jungmannově náměstí v Praze

Letní Shakespearovské slavnosti

Populární festival se koná od 25. června do 3. září. Představení se budou hrát v Praze, Brně, Ostravě, Bratislavě, Košicích a Zvolenu. Nejočekávanější novinkou je komedie Veselé paničky windsorské v režii Jiřího Menzela. V roli bonvivánského rytíře Jana Falstaffa se těšete na Bolka Polívku, důvtipnou paní Pažoutovou ztvární Simona Stašová. V české premiéře bude uveden i Macbeth. V podání Lady Macbeth a Lady Macduff zazáří Veronika Freimanová.

www.shakespeare.cz

Očekávanou novinkou jsou Veselé paničky windsorské s Bolkem Polívkou a Simonou Stašovou.

V české premiéře Macbetha zazáří Veronika Freimanová.

Text **Jana Cihlářová** Fotografie **archiv**

Prague Biennale 4

Až do 26. července můžete v Karlínské hale v Praze navštívit čtvrtý ročník mezinárodní přehlídky současného umění Prague Biennale. V rámci umělecké události roku ve střední Evropě představí svá díla na dvě stě autorů z dvaceti osmi zemí. Hlavní část Biennale tvoří Expanded Painting, věnovaná aktuálnímu dění ve střední Evropě. Poprvé se představí fotografická sekce Prague Biennale Photo I. Na Biennale můžete potkat i manželku ruského magnáta Romana Abramoviče Darju Žukovovou, jednu z nejslavnějších sběratelek umění, zakladatelku moskevské galerie Garage, která stojí také za oblíbenou módní značkou Kova&T.

Tváří festivalu tohoto ročníku se stala sopranistka Renée Fleming.

Za hudbou do 700letého Českého Krumlova

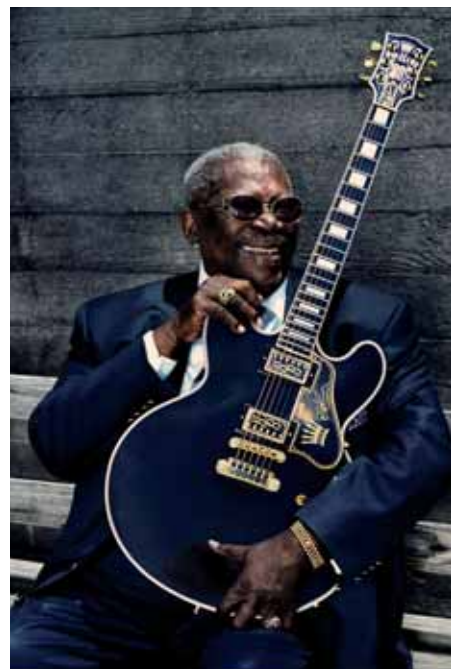
Koncerty Mezinárodního hudebního festivalu Český Krumlov, který již několik let Česká spořitelna podporuje, se rozezní nad městem 17. července a budou trvat až do 22. srpna. Program bude velkolepý, město letos slaví úctyhodné 700. narozeniny! Tváří festivalu se pro tento ročník stala světoznámá americká sopranistka Renée Fleming, která vystoupí na operním galakonzertu se Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu. Mezi další festivalové tipy patří představení Dvořákovy opery Rusalka na otáčivém hledišti ve hvězdném mezinárodním obsazení. Pro milovníky muzikálu je připravena Noc na Broadway II v podání broadwayských zpěváků. www.festivalkrumlov.cz

Poslední koncert bluesové legendy

Ač je B. B. Kingovi čtyřiaosmdesát let, je stále „králem světového blues“. B. B. získal 14 cen Grammy za svůj jedinečný styl, ve kterém kombinuje tradiční blues, jazz, swing a main-stream pop. Letos vyráží na poslední turné, kde představí své nejnovější a zároveň poslední album. Nenechte si ujít tuto vzácnou příležitost!

15. července, Tesla Arena v Praze

Text **Jaroslav Kropáček**
Fotografie **Zbyněk Maděryč**

Finanční gramotnost českých investorů se rychle přibližuje úrovni kolegů vyspělých zemí. Stále více působí na burzách nejen v tuzemsku, ale i v zahraničí. **Oldřich Rejnuš**, profesor Podnikatelské fakulty Vysokého učení technického v Brně, své studenty vychovává především k zodpovědnosti při investování.

Studenti – *budoucnost českých investic?*

Jak hodnotíte současnou ekonomickou situaci? Máme už to nejhorší za sebou?

Rozhodně nejde o krátkodobou recesi, která odezní během několika příštích měsíců. Makroekonomická opatření sice zabránila zhroucení světového finančního systému, avšak samotné podstaty soudobých problémů se zatím příliš nedotkla. „Bilionové injekce“ placené ze státních rozpočtů na odkupy nedobytných pohledávek bank a dalších finančních institucí musejí způsobit „sekundární problémy“, například inflaci, pokles hodnoty portfolií dluhopisových podílů, investičních a penzijních fondů i životních pojišťoven nebo růst úrokových měr.

Co si myslíte o Čechách jako o investorech a o úrovni jejich finanční gramotnosti?

Finanční gramotnost průměrných českých investorů zatím není taková, jak bychom si představovali. Starší generace neměla k investování mnoho příležitostí, tu mladší neměl dlouho kdo učit. Přitom podle Paula Samuelsona, nositele Nobelovy ceny za ekonomii, ekonomické vědomosti umožňují lidem kvalifikovaně posuzovat volební programy jednotlivých politických stran, jejichž ekonomická část patří mezi nejdůležitější.

Na druhé straně znám celou řadu mladých lidí, kteří se vypracovali na velice zdatné investory. Obchodují jak na promptních, tak i na termínových derivátových burzách v tuzemsku a prostřednictvím internetu i v zahraničí. A nejedná se pouze o obchodování akcií, nýbrž i komodit, cizích měn či různých druhů strukturovaných instrumentů.

Ekonomicky vzdělaných lidí neustále přibývá. Přesto, nemyslíte, že se především stát málo věnuje vzdělávání široké veřejnosti nejen v oblasti investování a správy osobních financí?

Myslím, že ne. Záleží na samotných školách, jaké profily svých absolventů si určí – což většinou činí s přihlédnutím k požadavkům pracovního trhu.

Vždy je ale důležité učit tak, aby si posluchači sami uvědomili význam ekonomického vzdělání pro svůj vlastní život a pocítili nutnost se tomuto studiu věnovat – a k tomu je třeba studenty motivovat. Kvalifikovaných vyučujících je však nedostatek, a to i na mnohých renomovaných školách.

Na akademické půdě, kde působíte, se jistě současný ekonomický vývoj a situace na kapitálových trzích diskutují. Jaké názory mají vaši studenti?

Většinou jsou formováni učiteli, které odborně uznávají a jimž věří. Pokud jim někdo ukazuje skutečnou realitu, jako to dělám například já, je pochopitelné, že optimismem příliš neoplývají. Považují za správné studenty vychovávat k opatrnosti a tím je chránit proti zbytečným ztrátám. Navíc s vědomím toho, že by je v budoucnu nemuseli způsobit pouze sobě, ale případně i jiným – třeba svým budoucím klientům.

A co ženy-studentky? Souhlasíte s obecným tvrzením, že se v oblasti investic chovají obezřetněji?

Nikdy jsem jako učitel nerozlišoval mezi studenty

a studentkami. Přesto však o problematiku finančních trhů jeví zájem spíše mužská část lidského pokolení. Poznal jsem ale i takové studentky, které mi svými znalostmi a zapálením pro věc vyrazily dech. Hodnotit, zda jsou ženy ve srovnání s muži při investování obezřetnější, je dost obtížné. Problémem je totiž již samotný termín „obezřetnost“. Někteří investoři jsou odvážnější z hlediska nakupovaných druhů finančních investičních instrumentů, na druhé straně se však třeba více zajišťují. Jiní jsou naopak při volbě investic konzervativnější a metody zajištění nepoužívají. A kteří z nich se chovají obezřetněji?

Myslíte si, že vaši absolventi nacházejí po skončení studia dobré uplatnění? Do jakých oborů či na jaké pracovní pozice směřují především? Odcházejí také do zahraničí?

Mnoho mých bývalých studentů dnes zastává vysoké manažerské funkce v obchodních bankách, pojišťovnách, penzijních fondech, investičních společnostech a u obchodníků s cennými papíry. Dobře se uplatňují také v orgánech hospodářské správy. Někteří jsou dnes vysoce uznávanými osobnostmi. Co se týče jejich působení v zahraničí, nevnímám dnes již hranici mezi tuzemskými a zahraničními společnostmi tak významnou. Mnohé české firmy jsou dceřinými společnostmi zahraničních subjektů (například všechny české banky nebo většina pojišťoven). Také obchodní aktivity českých firem jsou alespoň částečně směřovány do zahraničí, s čímž musejí studenti již předem počítat.

Dokonalost spočívá v profilu

Hliníkové profily

Zimní zahrady

Světlíky

Obvodové pláště
budov

Speciální stavební
projekty

Fotovoltaika

Baering s.r.o.

Na Příkladě 15

CZ 110 00 Praha 1

Tel.: +420 272 143 537

Fax: +420 272 143 530

Mobil: +420 725 527 888

Email: info@baering.cz

www.baering.cz

BAERING
Assertive
Solutions

Nové E kupé. Ryzí přitažlivost.

Podlehňte kouzlu a objevte Mercedes-Benz třídy E kupé.
Servis zdarma na 6 let nebo 120 000 km.

www.Ekupe.cz
Culture of Driving

Mercedes-Benz